

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Luit.-Kolonel van de Gen. Staf

122ste JAAR

Nr 1

JAN. 1953

Nadruk
verboden

Abonnement f3.— per kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f15.— p. jr. Losse ex. f1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	2
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	2

Redactioneel gedeelte

Bevelvoering en dienst in staven, door C. Koster, Majoor der Artillerie	4
Militaire notities rond de wereld	11
Passieve tankbestrijding, tactisch gebruik van mijnen, door L. P. van Oppen, Eerste-Luitenant der Infanterie	12
Uitslag Prijsvraag Nr 1 van De Militaire Spectator	19
Salarisbeleid ten aanzien van het militaire personeel in de U.S.A., door Mr A. Pot, Kapitein van de Juridische Dienst	20
Psychologische oorlogvoering, door T. van den Berg, Kapitein Geneeskundige Troepen	25
De lijdende vorm in het leger, door J. van Waning, Luitenant-Kolonel van de Kon. Marechaussee	32
De meteorologische dienst van de Artillerie, door G. C. Floor, Eerste-Luitenant der Artillerie	33
Nieuwe uitgaven	38
Het gebruik van de terugstootloze vuurmond 75 mm in Korea, door D. Gerverdinck, Kapitein der Infanterie N.D.V.N.	39
Grepen uit de werkelijkheid. De strijd bij Courville, door B. Koning, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf	41
Meningen van anderen	49
Uit de buitenlandse vakpers	50
De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtsrijdkrachten niet kan inhouden.	

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Luit.-Kolonel van de Gen. Staf

122ste JAAR

Nr 1

JAN. 1953

Nadruk
verboden

Abonnement f3.— per kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f15.— p. jr. Losse ex. f1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	2
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	2

Redactioneel gedeelte

Bevelvoering en dienst in staven, door C. Koster, Majoor der Artillerie	4
Militaire notities rond de wereld	11
Passieve tankbestrijding, tactisch gebruik van mijnen, door L. P. van Oppen, Eerste-Luitenant der Infanterie	12
Uitslag Prijsvraag Nr 1 van De Militaire Spectator	19
Salarisbeleid ten aanzien van het militaire personeel in de U.S.A., door Mr A. Pot, Kapitein van de Juridische Dienst	20
Psychologische oorlogvoering, door T. van den Berg, Kapitein Geneeskundige Troepen	25
De lijdende vorm in het leger, door J. van Waning, Luitenant-Kolonel van de Kon. Marechaussee	32
De meteorologische dienst van de Artillerie, door G. C. Floor, Eerste-Luitenant der Artillerie	33
Nieuwe uitgaven	38
Het gebruik van de terugstootloze vuurmond 75 mm in Korea, door D. Gerverdinck, Kapitein der Infanterie N.D.V.N.	39
Grepen uit de werkelijkheid. De strijd bij Courville, door B. Koning, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf	41
Meningen van anderen	49
Uit de buitenlandse vakpers	50
De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtmacht niet kan inhouden.	

Officiële mededelingen

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

Nr. 316 — Oprichtingsdatum 1e Regiment Verbindingsstroepen.

De Minister van Oorlog,
Overwegende

- dat het 1e Regiment Verbindingsstroepen de tradities voortzet van het voormalige 2e Regiment Genietroepen;
 - dat in het voormalige 2e Regiment Genietroepen de Verbindingsstroepen waren opgenomen;
 - dat in laatstgenoemd Regiment Genietroepen een Telegraafafdeling was opgenomen, welke als de voortzetting moet worden beschouwd van de Afdeling Veldtelegrafisten van het voormalige Bataljon Mineurs en Sappeurs, ingesteld bij K.B. van 18 Februari 1874, nr. 2;
 - dat het derhalve wenselijk is gebleken, de door het 1e Regiment Verbindingsstroepen te herdenken oprichtingsdatum te wijzigen;
- Besluit:

1. het 1e Regiment Verbindingsstroepen zal de tradities voortzetten van de Afdeling Veldtelegrafisten van het voormalige Bataljon Mineurs en Sappeurs, welke Afdeling werd opgericht bij Koninklijk Besluit van 18 Februari 1874, nr. 2;
2. het Regiment zal als datum van oprichting herdenken: 18 Februari 1874

Nr. 317 — Kazernenamen.

De kazerne bij Keizersveer zal de naam „Pontonnierskazerne” en de door de Binnenlandse Strijdkrachten „Kamp Margriet” geheten kazerne te Wezep zal de naam „Prinses Margrietkazerne” dragen.

Nr. 330 — Ceremoniële inspectie en défilé.

Blijkens de in deze wijziging van het Voorlopig Reglement op de Eerbewijzen en het Ceremonieel is thans bij de ceremoniële inspectie ingevoerd het commando „Hoofd-rechts”, tengevolge waarvan de troep bij een ceremoniële inspectie de Inspecteur met de ogen volgt door het hoofd geleidelijk van rechts naar links te wenden.

Voorts zal in de toekomst door troepen te voet in de **paradepas** worden gedéfileerd. De paradepas zelve zal nader in het Exercitiereglement worden omschreven.

Nr. 333 — Eerbetoon bij niet-militaire Plechtigheden.

Ook deze L.O. houdt een wijziging van het Voorlopig Reglement op de Eerbewijzen en het Ceremonieel in en wel ten aanzien van het door militairen deelnemen aan niet-militaire (kerkelijke of andere) plechtigheden.

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

Verschenen voorschriften.

IK 224. Instructiekaart 224. Oriënteren en synchroniseren van het radartoestel SCR 584 met het vuurleidingstoestel M7, M9A1 of M10.

IK 225. Instructiekaart 225. Oriëntatie en synchronisatie van de batterij van 90 mm AA met het vuurleidingstoestel M7 A1B1.

IK 226. Instructiekaart 226. Het in en uit stelling brengen van het vuurleidingstoestel M7A1B1.

Schijf nr. 766m. Verkleinde 4-vts schoolschijf (300/25) voor lichte mitrailleur.

Wandplaat 2000. Smeerkaart tractor op rupsbanden, met dieselmotor, 70-90 trekhaak P.K. Caterpillar D7, form. 45 × 64 cm.

Deze wandplaat is een vergrote uitgave van Instructiekaart 200 en o.m. bedoeld voor klassikaal onderwijs.

1501-1. Geweer L.E. van .303-in, nr. 4, Deel 1 — Wapenleer, 7e druk.

In dit deel van het nieuwe voorschrift

nr 1501 wordt het wapentechnische gedeelte van het geweer nr 4 behandeld (de schietopleiding is opgenomen in het reeds verschenen tweede deel).

Het voorschrift dient ter vervanging van de overeenkomstige stof uit de 6e druk van voorschrift nr. 1501, welk voorschrift in zijn geheel vervalt bij het verschijnen van de 7e druk (het gedeelte betreffende de schietopleiding is al vervallen sinds het verschijnen van de voorl. richtl. nr 1501a).

De stof is, t.o.v. de overeenkomstige stof uit het oude voorsch. aanzienlijk uitgebreid en verbeterd; vooral is veel aandacht besteed aan het onderhoud, zoals dit bij de KL dient te geschieden.

1540-I. Voorlopige Richtlijnen nr 1540-1 Wapenleer. Karabijn Winchester van .30-inch, M1.

Dit stencil behandelt de wapenleer van de karabijn M1 en vermeldt o.a. het onderhoud, zoals dit thans dient te geschieden.

Het stencil wordt door de Inspecteur der Infanterie uitgegeven. De eerste verstreking ervan geschiedt automatisch aan de diverse autoriteiten en commandanten; het behoeft dus niet te worden besteld. Eventuele nabestellingen dienen te worden gericht aan de Inspecteur der Infanterie (voor wat de andere wapens en dienstvakken betreft, d.t.v. de wapeninspecteur, opdat deze zijn advies kan geven betreffende de noodzaak van de aanvraag).

De maatstaf van verstreking is: 1 ex. per 5 instructeurs; 1 ex. per regiments-, bataljons- en compagniesbureau (of overeenkomstige eenheid); 1 ex. voor elke bibliotheek; staven het hoogst noodzakelijke aantal.

1547. Kaartlezen, 4e druk.

1620. Intercommunicatie-uitrusting RC-

298 voor uitbreiding van het boordcommunicatie-systeem van voertuigen.

Een voorschrift, waarin op eenvoudige wijze de bediening en installatie van de RC-298 wordt beschreven.

1625. Vibratorapparatuur PP-68/U.

1645. 2e Opgave van wijzigingen op voorschrift nr 1645 „Radio-installatie nr 31”.

2506. 1e en 2e Opgave van wijzigingen op de Boekenlijst nr 2506, Uitgave 1952.

2800. Seinlappen, vddd nr 2/5/2.

4057A. Platenatlas behorende bij Beschrijving Materieel 25 pdr.

8031. 1e Opgave van wijzigingen op „Handleiding voor het opmaken van processen-verbaal en rapporten ten dienste van het Wapen der Kon. Marechaussee.

8032-III. Beknopt overzicht van het Militair Straf- en Tuchtrecht deel III (bijlagen A, B, C en D).

LB 15. 1e Opgave van wijzigingen op Legerboek nr 15 Wapenboekje.

IK 25. 1e Opgave van wijzigingen en aanvullingen op Instructiekaart nr 25 „Gebruik van radio-installatie SCR-508 in tanks”.

IK 151. Instructiekaart nr 151 „Het afstellen der mitrailleurs Browning van .50-in M2HB (op de vierling) vóór en tijdens het schieten.

IK 202. Instructiekaart nr 202 „Smeerkaart Luchtcompressor, benzine, 3 M3/min. (105 cfm) Le Roy (model 105 G.A.), op slede en idem gemonteerd op vrachtauto 2½ ton 6 × 6.

Wandplaat 2002. Smeerkaart Luchtcompressor op slede, benzine 3 M3/min. Le Roy (vergroete uitgave van IK 202).

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

TEKENINGEN EN SCHETSEN

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolom-breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

Bevelvoering en dienst in staven

door C. KOSTER, *Majoor der Artillerie, Leraar H.K.S.*

De naoorlogse tijd heeft het Nederlandse Leger voor bijzonder moeilijke vraagstukken gesteld op organisatorisch, personeel en materieel gebied. In 1945 werd begonnen, zonder organisatie, met een handje vol beroepspersoneel met weinig of geen oorlogservaring en zonder materieel.

De opbouw van de Koninklijke Landmacht naar Engelse organisatie in de jaren 1945—1948 ligt ieder nog vers in het geheugen. Ondanks de onvermijdelijke beginmoeilijkheden werd de juiste wijze gevolgd, door eerst alle kader een opleidingsperiode te geven in Engeland, zonder dat de troep onder de wapenen kwam.

De grootste krachtsinspanning was gericht op de uitzending van troepen naar Indonesië en de resultaten in die periode bereikt, zijn, uit militair organisatorisch oogpunt bekeken, enorm. Afgezien van een aantal zelfstandige Bataljons Infanterie en enige toegevoegde eenheden Cavalerie, Artillerie en Genie, werden twee Infanterie Divisiën en vier zelfstandige Infanterie Brigades opgeleid, over een grote afstand vervoerd en operationeel gemaakt. De tijd, in Indonesië doorgebracht, gaf de eenheden de gelegenheid om zich in de bestaande organisatie in te werken en een ieder wist na enige tijd zijn plaats in die organisatie en had een goed idee van de werkwijze van het grote geheel.

Na de Indonesië-periode kwam de opbouw van de Koninklijke Landmacht voor haar taak in de West-Europese verdediging in geallieerd verband. Om verschillende redenen werd de Engelse organisatie en opleiding losgelaten en werd overgegaan op de Amerikaanse. Door de ongunst der tijden was echter geen gelegenheid om, zoals in 1945/1946, eerst het kader op deze nieuwe organisatie voor te bereiden. Hierdoor kon deze eerst geleidelijk aan worden doorgevoerd.

De opzet van dit en komende artikelen is de organisatie en werkwijze van het Amerikaanse Legersysteem, speciaal op staftechnisch gebied te bezien en daarbij de verschillen, die in de Nederlandse verhoudingen bestaan (nog bestaan c.q. moeten blijven bestaan) te belichten. Hoewel in hoofdzaak gesproken zal worden over het werk van de z.g. „Veldstaven”, (Regiment, Divisie en Legerkorps) zal dikwijls moeten worden teruggesproken naar de hogere staven (Generale Staf en Ministerie van Oorlog) omdat de door de Veldstaven te volgen werkwijze slechts efficiënt kan zijn, indien hun organisatie en werkwijze op die der hogere staven aansluiten.

Alvorens nader in te gaan op de werkwijze en de zich daarbij voordoeende moeilijkheden, wil ik eerst de taak en indeling van de Staf in het kort bezien.

Taak van de Staf.

Hoe verleidelijk het ook is, om de geschiedenis van het ontstaan van de Militaire Staven na te gaan, zal ik hier niet bij blijven stilstaan. Ik volsta er mee er op te wijzen, dat reeds 30 eeuwen voor onze jaartelling in de Egyptische legers iets van een Staf is terug te vinden, toen n.l. de

legeraanvoerder een adviseur aanstelde, teneinde hem op de hoogte te brengen van gegevens omtrent sterkte en plaats van de vijand.

Hoe ingewikkelder het krijgsbedrijf werd, des te duidelijker bleek, dat één man aan de top alle facetten en problemen niet meer kon overzien, zodat, onder verschillende benamingen, adviseurs of specialisten aan deze commandant werden toegevoegd.

Thans zijn de staven uitgroeid tot uitgebreide vaste organisaties (een Amerikaanse Divisie Staf telt 52 officieren, 151 onderofficieren en manschappen, waarin de taken tot in details zijn verdeeld en geregeld). Maar hoe klein of uitgebreid een Staf ook moge wezen, de principiële taak is en blijft: „de Commandant behulpzaam zijn bij de uitoefening van zijn commando”.

De commandant is verantwoordelijk voor alles wat zijn onderdeel doet of eventueel niet doet. De Staf helpt de commandant in het dragen van deze verantwoordelijkheid. Iedere commandant is vrij een deel van zijn verantwoordelijkheid te delegeren aan zijn Stafsecties (hoe ver hij daarin wil gaan is een persoonlijke zaak), doch dit delegeren ontslaat de commandant nimmer van zijn uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het geheel. Nooit kan een commandant zich beroepen op door de Staf gemaakte fouten, wel kan een commandant een Staf-functionaris, die zijn opgelegde taak of gedelegeerde verantwoordelijkheid niet aankan, uit zijn functie ontheffen.

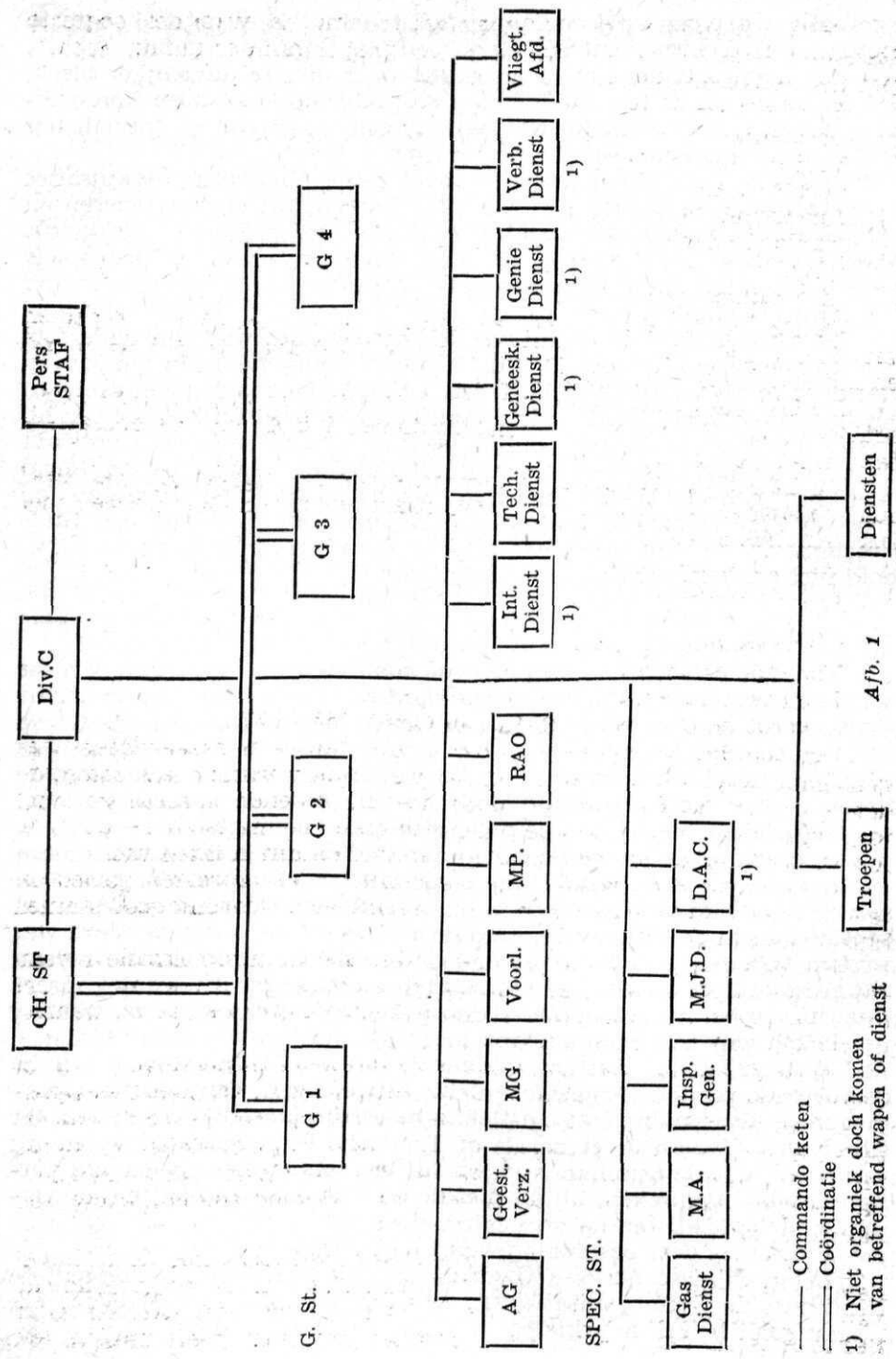
Stafindeling.

Naast de persoonlijke Staf van een commandant, zijnde een of meer officieren voor zaken, die de commandant zelf wil behandelen en behartigen, wordt de Staf verdeeld in een Generale Staf (ook wel Tactische Staf) en een Speciale Staf.

De Generale Staf coördineert het werk van wapens en diensten, de Speciale Staf wordt gevormd door de verschillende specialisten van wapens en diensten. Wat is de reden van deze indeling?

Ogenschijnlijk zou een commandant zich kunnen laten voorlichten en adviseren door de verschillende specialisten elk op eigen gebied en aan de hand van deze adviezen kunnen handelen. Door het grote aantal specialisten in de huidige legerorganisatie is echter ook deze wijze van werken voor een commandant ondoenlijk. Alleen al op Divisie niveau zitten in de Speciale Staf 17 specialisten en op hoger niveau nog meer! Daarom is men in de loop der tijden gekomen tot een systeem, waarbij het beleid van een commandant in enkele hoofdzaken werd verdeeld. In het Amerikaanse systeem, afkomstig van het Franse stelsel, zijn dit de volgende punten: Personeelsbeleid; Inlichtingen; Organisatie, Opleidingen en Operatiën; en Logistiek, zijnde respectievelijk de Secties G1 tot en met G4 van de Generale of Tactische Staf. Hierdoor wordt nu verkregen, dat de commandant, wil hij b.v. iets op het gebied van personeelsbeleid bespreken, hij dit met de G1 kan doen en niet met de verschillende specialisten op dit gebied. Voor het overleg met de specialisten, voor of na deze bespreking, zorgt dan weer de G1.

Laten wij deze werkzaamheden tussen de Stafsecties bezien aan de hand van de Staforganisatie van een Divisie. (Zie afb. 1). Voor elk niveau geldt hetzelfde principe.

— Commando keten

== Coördinatie

1) Niet organiek doch komen van betreffend wapen of dienst

De G1 coördineert de werkzaamheden van de volgende Speciale Staf functionarissen (voor zover deze werkzaamheden te maken hebben met het Personeelsbeleid).

Adjutant Generaal
Geestelijke verzorging
Militair Gezag
Voorlichting
Juridische Dienst
Marechaussee
R.A.O.
Intendance Dienst.

De G2 coördineert de werkzaamheden van alle wapens en diensten van de eenheid voor het verkrijgen van inlichtingen omtrent de vijand en het terrein in 's vijands handen.

De G3 coördineert de werkzaamheden van alle wapens: infanterie, artillerie, cavalerie, genie, verbindingdienst, L.S.K. voor de operatieve taak tegen de vijand.

De G4 coördineert de werkzaamheden van de volgende Speciale Staf functionarissen (voor zover deze werkzaamheden te maken hebben met het Logistiek beleid).

Marechaussee
Verbindingdienst
Genie Dienst
Geneeskundige Dienst
Technische Dienst
Intendance Dienst
(Verkeerswezen komt alleen op hoger niveau voor).

Het coördineren door de Generale Staf van de werkzaamheden der genoemde wapens en diensten moet niet gezien worden als commanderen van de betreffende eenheden. Het is optreden *namens* de commandant, een schakel vormen tussen wapens en diensten en de commandant, teneinde de commandant van vele details te ontlasten.

Onder deze Staf werken dan de wapens, voor de zuivere gevechtstaak en de diensten, die zorgen dat de wapens deze gevechtstaak kunnen blijven vervullen.

De diensten kunnen weer worden verdeeld in administratieve diensten, als Adjutant Generaal, Geestelijke verzorging, enz. en technische diensten als Intendance dienst, Technische dienst, Genie en Verbindingdienst, enz.

Hieruit zien we, dat het Wapen van de Genie en het Wapen van de Verbindingdienst (contradictio) zowel als wapen en als dienst optreden. De Genie treedt als wapen op door in voorste lijn een gevechtstaak uit te voeren van mijnen leggen en ruimen, hindernissen stellen en opruimen, enz., terwijl de Genie als „Dienst” een taak heeft van: onderhoud van wegen, bevoorrading en herstel van Geniegoederen, bouw van kazernes, etc.

In dit overzicht van de Staforganisatie ontbreekt nog de Chef van de Staf. Deze functionaris leidt en brengt verband in de werkzaamheden van de gehele Staf. Altijd zijn er problemen, die meer dan één Staf-Sectie moeten behandelen. Een operatief probleem heeft meestal een

personeelskant en een logistieke kant, een logistiek probleem heeft een personeelszijde en een operationele consequentie. Voor deze „over all” coördinatie zorgt in hoofdzaak de Chef van de Staf.

Sectie G1. Personeel.

Ondanks de perfecte middelen, waarmee tegenwoordig de oorlog wordt gevoerd, is het nog steeds de mens, die deze middelen bedient en de doorslag geeft of een strijd wordt gewonnen of verloren. Het personeelsbeleid is dan ook een deel van de verantwoordelijkheid van iedere commandant van even groot, zo niet groter, gewicht als het operationeel en logistiek beleid. Geen enkele operatie is mogelijk, als niet het personeel aanwezig is en een ieder in de juiste functie naar karakter en kennis en voorzien van een goede moreel en goede stemming.

Alvorens na te gaan hoe het personeelsbeleid in de Koninklijke Landmacht wordt gevoerd, zal ik eerst de Amerikaanse procedure bezien, uiteraard in grote trekken, omdat het hier gaat om principes. Ik moet hier teruggaan tot de organisatie van het Amerikaanse systeem aan de top.

„The Chief of Staff U.S. Army is the principal military adviser and executive to the Secretary of the Army on the military activities of the Department of the Army”.

Dit citaat, uit een Amerikaans voorschrift, komt hierop neer, dat de Minister van het Leger één adviseur op militair gebied heeft en dit is de Chef Generale Staf. De Generale Staf is het Departement van het Leger (Pentagon).

Onder de Chef G.S. werkt de Sectie G1, waarvan het hoofd de titel draagt van Director of Personnel and Administration. Op dit niveau n.l. heeft deze functionaris bevelsbevoegdheid over de Administratieve Diensten, welke met Personeelsbeleid te maken hebben: The Adjutant General, Provost Marshal General, Chief of Chaplains, Chief of Special Services.

De Director of Personnel bepaalt nu, aan de hand van de bestaande plannen op operationeel en logistiek gebied, de personeelsbehoeften. Laten we een eenvoudig voorbeeld stellen. Door de Minister voor het Leger en later door de Regering is het volgende plan van Chef G.S. goedgekeurd.

Op operatietoneel A worden ingezet 10 Infanterie Divisiën, 2 Pantser Divisiën en 1 Luchtlandings Divisie, terwijl op operatietoneel B 6 Infanterie Divisiën en 2 Pantser Divisiën operationeel zullen optreden. Achter deze Divisiën is een bepaald aantal L.K., Lr- en Etappengebiedtroepen nodig, terwijl ook in Amerika zelve een bepaalde basis aanwezig moet zijn.

Aan de hand van bovenstaande gegevens gaat nu de Director of Personnel een plan maken, teneinde binnen de gestelde tijdslimiet het benodigde personeel ter beschikking te krijgen in de juiste verhouding van officieren, onderofficieren en soldaten en in de juiste verhouding van beroeps-, reserve- en dienstplichtig personeel.

Voor de uitvoering van deze plannen zorgt nu de Dienst van The Adjutant General. Op dit hoogste niveau is dus de A.G. wervings instantie. Maar behalve werving, verzorgt deze dienst ook de personeelsregistratie en wel in de meest uitgebreide zin. Gedurende de gehele loopbaan van een militair registreert de A.G. alle gegevens aangaande

indeling, beoordeling, bevordering, verplaatsing, beloning in de vorm van decoraties, gevolgde opleiding, ontslag, pensionnering en overlijden.

Op elk niveau, beneden het hier besproken departementaal niveau, keert deze verhouding G1-A.G. terug, met dien verstande, dat de G1 dan geen bevelsbevoegdheid heeft over de A.G., doch een coördinerende taak namens de commandant en de A.G. sectie geen werving uit de burgermaatschappij pleegt, doch door aanvragen om aanvulling de vereiste sterkte op peil houdt.

Heeft de G1 bepaalde feiten op personeelsgebied nodig, dan worden deze door de A.G. verstrekt. Dit kan betreffen sterkte van categorieën, genoten opleiding, persoonlijke omstandigheden, ancienniteit enz. enz. Het registratie-systeem is geschikt om in Hollerith machines te worden gebruikt, zodat deze gegevens in de kortst mogelijk tijd kunnen worden geproduceerd.

Het laagste niveau waarop de G1/A.G. combinatie wordt aangetroffen is de Divisie. Hoe komt nu de A.G. Sectie van de Divisie aan de nodige personeelsgegevens?

Het Regiment Infanterie, de Afdeling Artillerie, het Tank Bataljon, het Verkenningseskadron, de Intendance compagnie en overeenkomstige eenheden van de Divisie bezitten in hun organisatie een personeelssectie variërend in sterkte naarmate de grootte van het onderdeel. (Het R.I. totaal 31 man onder een onderofficier).

Deze personeelssecties voeren de personeelsadministratie uit onder supervisie van de A.G. Sectie in de Divisie. Bij de kleinere gevechtseenheden als compagnie-infanterie, batterij artillerie enz. wordt deze administratie in het geheel niet gevoerd.

Is de Divisie te velde, dan worden alle bovenbedoelde personeelssecties van de onderdelen, samengetrokken bij de A.G. sectie in het Divisie Stafkwartier en vormen dan samen het z.g. administratieve centrum. Deze personeelsadministratie toch, moet, ongestoord door vijandelijke acties, voortgang vinden, hetgeen niet bij een onderdeel in voorste lijn kan geschieden.

Het personeel in de verschillende A.G. secties, alsmede in de personeelssecties van de onderdelen behoort tot de Dienst van de A.G. en wordt door deze Dienst opgeleid. Iedere commandant nu kan door middel van de combinatie G1-A.G. maatregelen nemen, dat het hem ter beschikking staande personeel op de voor een ieder meest geschikte plaats te werk wordt gesteld.

Onder bepaalde restricties kan b.v. een Divisiecommandant zijn personeel indelen, zoals het hem goeddunkt, idem de L.K.C. en Lr.C.

Laten wij thans zien hoe deze materie in de Koninklijke Landmacht is georganiseerd, waarbij ik eveneens tot de toporganisatie moet teruggaan.

De Minister van Oorlog (Landmacht, Marine en Luchtmacht) heeft voor de Landmacht vijf, op gelijk niveau staande, adviseurs en uitvoerders op militair gebied en wel: Chef Generale Staf, Directeur Personeel, Directeur Materieel, Directeur Administratieve Diensten en Directeur Gebouwen, Werken en Terreinen. (De coördinatie van deze adviseurs moet dus door de Minister zelve geschieden, een welhaast onmogelijke taak voor een steeds wisselende politieke figuur).

Het Directoraat Personeel vervult in Nederland nu praktisch het werk van de Amerikaanse Director of Personnel en Adjutant General. Hier geschiedt n.l. de werving (aanneming beroepspersoneel, oproepen reserve- en dienstplichtig personeel) aan de hand van het door de Chef Generale Staf opgemaakte Legerplan, waarvan de consequenties op personeelgebied door dit Directoraat worden gerealiseerd. Het grote probleem is hier natuurlijk niet de werving van dienstplichtigen; die zijn in overvloed aanwezig, maar wel tijdig het vereiste kader, in de juiste samenstelling, ter beschikking te hebben, hetgeen thans in alle staven en troepenonderdelen pijnlijk voelbaar is.

Hoe geschiedt de personeelsadministratie en -registratie? Ook dit wordt vastgesteld door het Directoraat Personeel en uitgevoerd door personeel, opgeleid door Inspecteur Militaire Administratie (een instantie, die in de Amerikaanse organisatie niet voorkomt, doch deels te vergelijken is met de Chief of Finance op financieel gebied en deels met de Adjutant General voor wat betreft uitvoering van personeels administratie).

In feite komt de personeelsadministratie hierop neer, dat deze gevoerd wordt, op grond van oude (verouderde) bepalingen, bij de kleinste zelfstandige eenheden als compagnie infanterie, batterij artillerie enz. met behulp van de alom bekende contrôle-lijst en voorts, praktisch zonder enige tussenschakel, op het Directoraat Personeel, dat van de sergeant-majoor administrateur van de compagnie de mutaties betreffende overplaatsing en bevordering door krijgt. Geen enkele, tussen Compagnie en Directoraat Personeel, bevindende instantie, beschikt dus over nauwkeurige, administratief juiste, personeel gegevens. Deze gegevens moet elk tussengelegen niveau verkrijgen van incidentele op-gaven van (vele) lagere eenheden of, indien mogelijk, van het hoogste orgaan, zijnde Directoraat Personeel. De voor militaire instanties belangrijke personeelgegevens, als gevolgde opleiding of beoordelingen, lopen niet parallel met deze registratie, maar staan hier los van en worden bijgehouden door geheel andere instanties, als wapen inspecteurs en directe commandanten. De beoordelingen van het kader komen wel in laatste instantie bij de Directeur Personeel. Door deze toporganisatie heeft de Sectie G1 van de Generale Staf als „Personeelssectie”, slechts een adviserende taak. Uitvoering van het Personeelbeleid geschiedt door het Directoraat Personeel.

De Sectie Adjudant-Generaal in de Generale Staf beschikt niet over de vereiste personeelgegevens en zo deze instantie hierover beschikt, via het Directoraat Personeel, dan betekent dit een doublure van een reeds bestaande instantie. Van mutaties op personeelgebied kan de A.G. slechts met moeite op de hoogte blijven. De opleiding van het met de personeelsadministratie belaste personeel, is, zoals reeds gezegd, niet in handen van de A.G. en deze kan ook hierdoor geen enkele invloed uitoefenen.

Nu de situatie op dit hoogste Nederlandse niveau zo is, spreekt het vanzelf, dat de in de organisaties voorkomende G1-A.G. combinaties bij LK en Divisie (en Territoriale Staven) hun taak van personeelsbeleid en personeelsadministratie slechts improvisatorisch kunnen uitoefenen.

De in de oorlogsorganisatie van lagere eenheden voorkomende Per-

soneelsecties kunnen hun taak niet uitvoeren, deels, omdat hun werk verricht wordt in de compagnie door de sergeant-majoor administrateur en deels, doordat elke opleiding op dit gebied ontbreekt en contact met de A.G. van de Divisie niet bestaat en ook geen zin heeft.

Na het vorenstaande meen ik, dat duidelijk is aangetoond, dat de Amerikaanse en Nederlandse organisatie op het gebied van personeelsbeleid en personeelsadministratie geheel verschillend zijn.

Het onderwijs op verschillende opleidingsinstituten geschiedt echter aan de hand van (vertaalde) Amerikaanse voorschriften, terwijl de oorlogsorganisatie van de onderdelen op dit gebied Amerikaans is, zodat zo spoedig mogelijk wijziging gebracht dient te worden in de bestaande voorschriften en organisaties, teneinde aanpassing te verkrijgen aan de Nederlandse verhoudingen, dan wel, dat de Nederlandse verhoudingen worden aangepast aan de bestaande voorschriften en organisaties.

De laatste oplossing verdient m.i. aanbeveling, waarbij ik voorop wil stellen, dat klakkeloos overnemen van het Amerikaanse systeem niet nodig is, wellicht zelfs niet gewenst. Er behoeft geen enkel bezwaar te bestaan tegen het voeren van het personeelsbeleid door het Directoraat Personeel, doch dan gebaseerd op militair verantwoorde adviezen van de Chef G.S. (Sectie G1), die uiteindelijk met dit personeel moet vechten!

De Personeelsregistratie, in de meest uitgebreide zin, dient dan in handen te komen van de Adjudant-Generaal, die tevens voor de gehele linie belast moet worden met de opleiding van het registratie voerende personeel.

Een deel van de taak van de Inspecteur der Militaire Administratie zal dan worden overgenomen door de A.G.

De combinatie G1/A.G. heeft nog andere taken in een Staf waarover een volgende keer meer.

Militaire notities rond de wereld

Verenigde Staten.

's Werelds grootste helicopter, de XH 17, heeft zijn eerste proefvluchten gemaakt. Hij wordt voortgedreven door twee straalmotoren en is bestemd om zwaar militair materieel — kanonnen, tanks, delen van bruggen, vrachtauto's — over korte afstand te verplaatsen. Een soort vliegende kraan, die o.m. bij rivierovergangen — alvorens nog van veren of bruggen gebruik kan worden gemaakt — van veel nut kan zijn.

Een nieuw soort — rook- en vuurloze — verhitter van gevechtrantsoenen zijn nu in gebruik genomen. De verhitter wordt om het blik gewikkeld en daarna aangestoken. Voor de rest geschiedt alles onzichtbaar, snel en doeltreffend.

Het verzamelen van oud papier bij de

Amerikaanse troepen in Duitsland heeft bij de verkoop daarvan vorig jaar bijna 250.000 dollar opgebracht.

België.

België heeft 10 M. 47 Patton tanks van Amerika ontvangen. Dit zijn de eerste Patton tanks die aan een Europees land in het kader van het wederzijdse hulp-programma werden geleverd.

Joegoslavië.

Amerika heeft Joegoslavië 35 Sovjet-Russische houwitsers gezonden, die door de Amerikanen in Korea zijn veroverd. Joegoslavië heeft nog veel Russisch materieel uit de tijd dat tussen de Sovjet-Unie en Joegoslavië nog geen breuk bestond.

B. K.

Passieve tankbestrijding, tactisch gebruik van mijnen

door L. P. VAN OPPEN, *Eerste-Luitenant der Infanterie*

Bij de huidige bewapeningswedloop worden kapitalen besteed aan tanks en in de moderne oorlogvoering is de aanval dan ook niet meer denkbaar zonder de steun hiervan. De organisatieschema's van alle landen geven dit wel zeer duidelijk te zien. Natuurlijk neemt hierdoor de tankbestrijding één van de belangrijkste plaatsen in. De man persoonlijk beschermt zich tegen de tank met de geweergranaat, het peloton met de bazooka, de compagnie bezit o.a. de 57 mm T.L.V., die ook voor Anti-tank doeleinden kan worden gebruikt, het bataljon met de 75 T.L.V.

Nog niet zo heel lang geleden was een karabijnpatroon met staalkern voldoende om het „pantser" uit die tijd te doorboren. Tegenwoordig echter zijn projectielen van 75 mm al een minimum.

De praktijk wijst uit dat een efficiënte tankbestrijding niet alleen te verwezenlijken is met de actieve tankbestrijding, doch door de combinatie en coördinatie van alle tankbestrijdingsmiddelen. Zo ontstaat de coördinatie tussen:

- a. actieve tankbestrijdingsmiddelen,
- b. passieve tankbestrijdingsmiddelen.

Het passieve tankbestrijdingsmiddel bij uitnemendheid is de *landmijn*, welker waarde de meeste grote legers erkennen. In de tweede wereldoorlog gebruikten de Amerikanen er in Europa ruim 2.000.000 en dat terwijl hun optreden in hoofdzaak offensief was. Naar Franse schattingen werden door de Duitsers in Noord-Afrika 4.000.000 mijnen gebruikt en in Frankrijk zelfs meer dan 100 miljoen. Sinds zijn ontstaan heeft de landmijn geen ingrijpende wijzigingen ondergaan en mocht de lading van een mijn te gering worden door de toenemende deugdelijkheid der tanks, dan worden er eenvoudig 2 boven elkaar gebruikt.

Bij vergelijking van dit passieve tankbestrijdingsmiddel met de actieve middelen, komen de volgende *voordelen* sterk naar voren:

1. Goedkoop, gemakkelijk en snel te maken. Een mijn kost slechts een deel van de prijs van een pantser-projectiel, terwijl een vuurmond overbodig is.
2. Door zijn eenvoud is geen tijdrovende opleiding nodig.
3. De trefkans is niet te beïnvloeden door bos, duisternis, nevel- en dode hoeken.
4. De morele uitwerking is van niet te onderschatten waarde.
5. Zeer eenvoudige camouflage.
6. Zeer eenvoudig aan te passen aan natuurlijke en kunstmatige hindernissen.

Hiertegenover staan de navolgende *nadelen*:

1. Wegens zijn passieve eigenschappen dient het mijnenveld te worden bestreken door liefst automatische wapens en voortdurend te worden geobserveerd vanuit een nabije verdedigende positie.

2. De mijn vernielt meestal niet de tank plus bemanning, doch brengt haar tot stilstand. Daarna is deze echter zeer eenvoudig buiten gevecht te stellen met anti-tank vuur.

3. Mijnevelden en mijnen kunnen eigen bewegingen belemmeren.

4. Ze zijn ook gevaarlijk voor eigen troepen en voertuigen, ook al zijn er doorgangen voor eigen patrouilles en voertuigen opengelaten.

5. Door specialisten vrij gemakkelijk te doorbreken en te ruimen, indien slecht beschermd en niet in diepte gelegd.

6. Mijnevelden vorderen vrij veel tijd en mijnen.

Bij een dichtheid van $1\frac{1}{2}$ mijn per yard frontbreedte moeten we rekenen dat één man per uur 2 tot 4 mijn legt. (Afhankelijk van: de wijze van leggen, overdag of bij nacht, met goed geoefend of slecht geoefend personeel). Hierin zitten verwerkt:

verkenningen, bandleggen, mijnenleggen, camoufleren, registreren, en afrasteren, het gebruik van anti-personeel mijnen en valstrikken in dit veld, hetgeen veel tijd vergt.

Uit een en ander blijkt:

1. We mogen mijnen niet overschatten, doch zeker niet onderschatten.

2. Een zeer nauwe samenwerking tussen passieve en actieve anti-tank verdediging is noodzakelijk.

3. Bescherming van licht infanterie- en anti-tankvuur is een eerste noodzaak.

4. Mijnevelden worden gelegd op de tanknaderingswegen, ten-einde de snelheid van de tanks af te stoppen, zodat ze een gemakkelijke prooi vormen voor anti-tank wapens.

De plaats van een mijneveld zal over het algemeen worden bepaald door de volgende factoren:

1. het aantal beschikbare mijnen;

2. de afstand tussen bestaande natuurlijke hindernissen, die door mijnevelden kunnen worden verbonden;

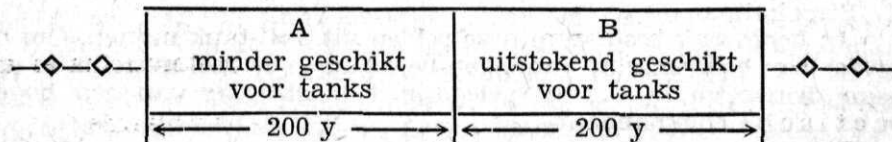
3. de naderingsmogelijkheid van tanks;

4. De mogelijkheden van het uitbrengen van eigen licht infanterie vuur, liefst mitrailleurs, om deze hindernis te bestrijken;

5. Mogelijkheden van de actieve tank-bestrijdingsmiddelen.

We zullen hiervan enkele eenvoudige voorbeelden geven:

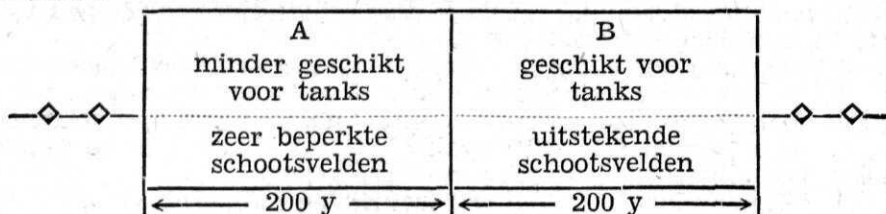
Situatie 1

Nemen we aan, dat de tussenruimte tussen twee bestaande hindernissen 400 yards is. Het betreffende onderdeel heeft ter beschikking 300 anti-tank mijnen. De gewenste dichtheid bedraagt $1\frac{1}{2}$ mijn per yard frontbreedte.

Gevolg: Afsluiting over 200 yards is mogelijk. Men legt de mijnen in vak B. Vuur voor anti-tank wapens op vak A.

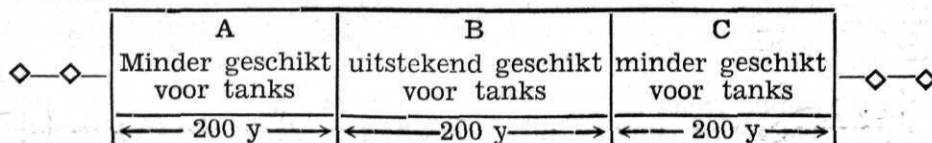
Situatie 2

Zelfde veronderstelling.

Gevolg: Mijnen in vak A, gedwongen door de factor schootsvelden.

Situatie 3

Nemen we aan dat de tussenruimte tussen twee bestaande hindernissen 600 yards is, het aantal mijnen ter beschikking 300 en de gewenste dichtheid $1\frac{1}{2}$ mijn per yard front. De schootsvelden zijn voor alle drie vakken gelijk.

Gevolg: Mijnen in vak B, dus: Overwegingen betreffende manoeuvreermogelijkheden van tanks kunnen voornamer zijn dan een aansluiting aan een bestaande hindernis.

Technisch kunnen we de mijnevelden onderverdelen in:

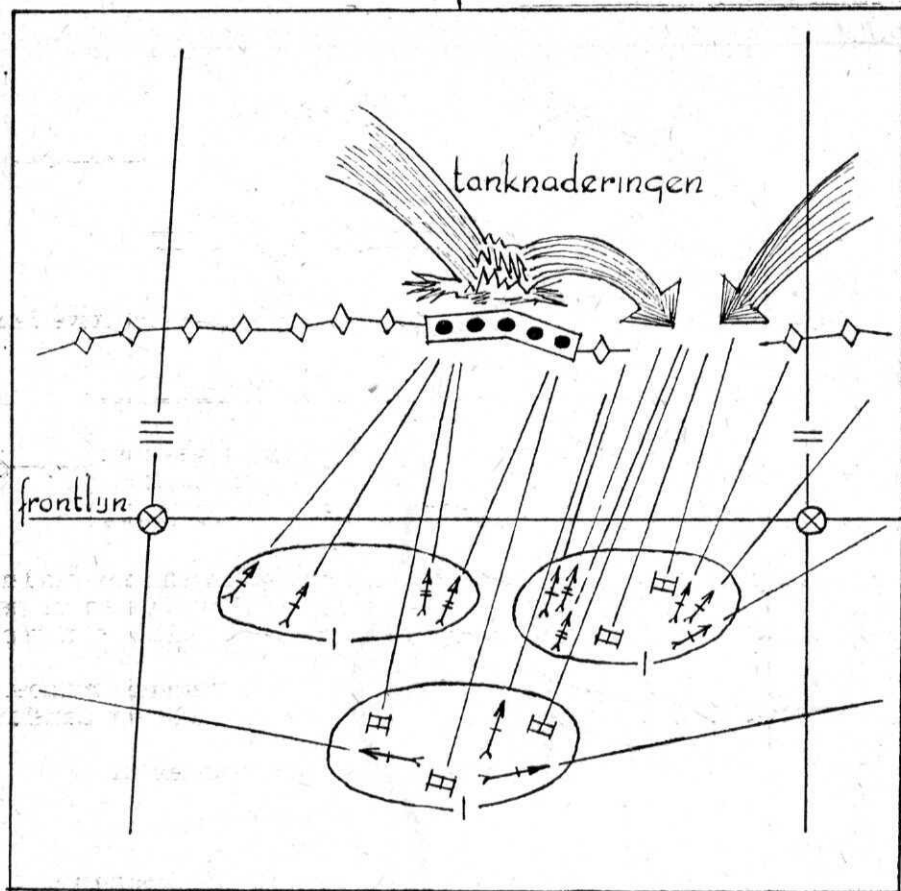
- AT = anti-tank
- AP = anti personeel
- AT-AP = gemengde velden
- anti amphibische operatiën boven en onder de hoogwaterlijn
- anti luchtlandings operatiën.

Tactisch zijn deze velden onder te verdelen in:

- Mijnafsluitingen.
- Beschermingsvelden.
- Verdedigingsvelden.
- Tactische velden.
- Schijnvelden.
- Strooimijnen.

In hoofdzaak bestaan al deze velden uit anti-tank mijnen. Om het gevaar van belemmering van eigen bewegingen zo veel mogelijk te ontgaan dienen zij te worden gelegd met machtiging van een hogere tactische commandant.

Mijnafsluitingen — meestal op naderingswegen — mag een CompagniesCommandant, in sommige gevallen zelfs een PelotonsCommandant, een Commandant reparatieploeg enz. aanwenden om een tijdelijke bescherming van korte duur te verkrijgen. Deze mijnen worden niet begraven, terwijl de verantwoording voor een eventuele registratie berust bij de Regiments-commandant of de Commandant van een zelfstandig Bataljon. Posten worden uitgezet om eigen troepen te waar-

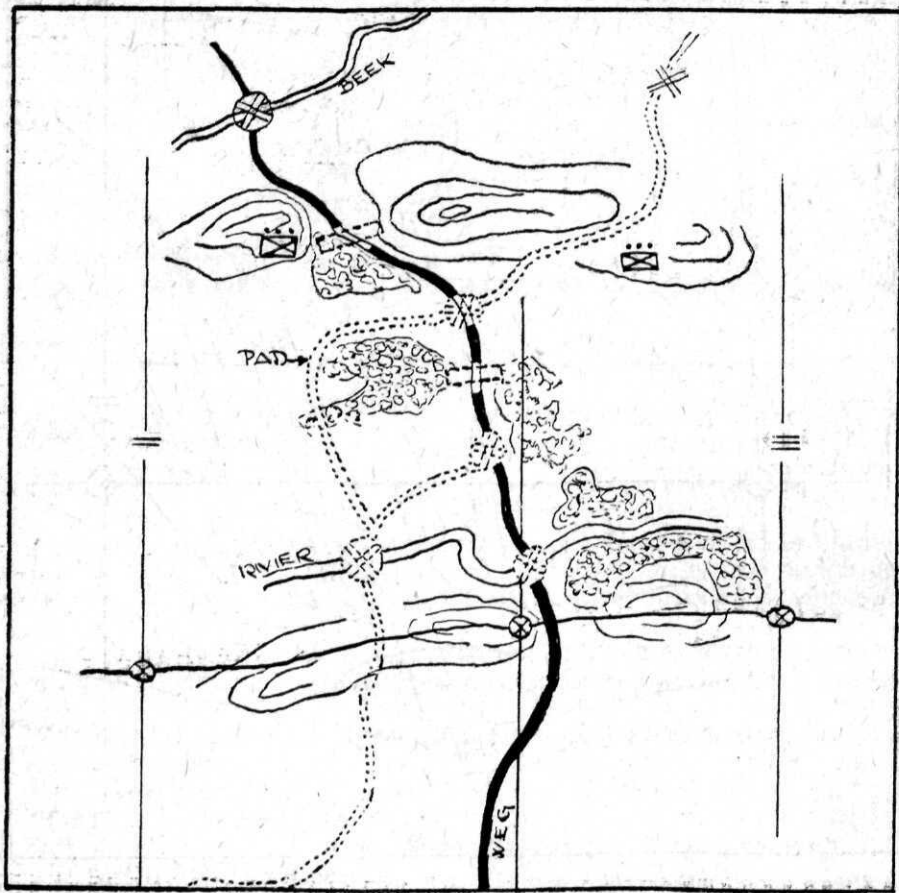

*Hindernissen, mijnenvelden A.T., en A.T. wapens vormen de gecoördineerde A.T.-verdediging
Schets 1.*

schuwen. De mijnafsluitingen liggen altijd onder infanterievuur en zo mogelijk onder anti-tankvuur. Nadat ze niet meer van nut zijn worden ze opgeruimd en meegenomen. Deze tijdelijke bescherming komt onder andere veel voor bij flankbeveiliging. Bij het *beschermingsveld* komt de machtiging van de Regiments-commandant of van de Commandant van een zelfstandig Bataljon. Bij *verdedigings-, tactische- en schijnvelden* is dit de Divisie-commandant, terwijl de machtiging voor het leggen van *strooimijnen* van de Leger-Commandant moet komen. Voor het gebruik van anti-personeel mijnen en valstrikken is de Divisie-commandant de laagste instantie tot het verlenen van machtigingen.

Practisch al deze velden worden gelegd volgens een vast schema en volgens een vast patroon. Dit geeft als voordeel, dat het veld snel en gemakkelijk te ruimen is.

Het nadeel, dat de tegenstander het schema herkent en dus het opzoeken tot op zekere hoogte vergemakkelijkt wordt, weegt ruimschoots

Mijneveld	Versperring of vernieling
Idem te leggen na terugtocht	Idem te maken na terugtocht

Schets 2.

op tegen het grote voordeel. Alleen bij de strooivelden is de regelmaat zoek. Over het algemeen past men ze echter pas toe als men vermoedt dat men dit terrein of voor lange tijd of voor altijd zal moeten prijs geven. Hierbij ontbreekt zeer vaak de afrastering, terwijl dit het enige veld is dat niet door eigen vuur gedekt is.

Amerikaanse rapporten uit de tweede wereldoorlog verklaren in Italië meer last te hebben ondervonden van deze strooimijnen dan van de normale regelmatige velden. Ze vertraagden de opmars zeer en tasten het moreel van de troepen zeer sterk aan. Na op mijnen gestoten te zijn ruimde men ze op om 50—500 yards verder weer opnieuw vast te lopen. Ze werden zeer onregelmatig en schijnbaar toevallig in diepte gelegd.

Machtiging van (laagste autoriteit)	Mijnafsluiting	Beschermingsveld	Verdedigingsveld	DC Tac-tisch veld	Schijn-veld	Strooi-mijnen
	CC. soms PC.	RC. of zelfst. BC.	DC.	DC.	DC.	LC.
Mijnen begraven	Neen	Aanvankelijk niet; indien tijd. beschikbaar: wel	Ja	Ja	Ja	Zo mogelijk
Te leggen door	alle wapens	alle wapens	Genie	Genie	Genie	Genie
Standaard patroon	niet noodzakelijk	Ja	Ja	Ja	Ja	Neen
Afzetting	Neen	Ja	Ja	Ja	Ja	Neen
Bestreken door Inf. en A. vuur	Inf.vuur; zo mogelijk ook t.p. wapens	Ja	Ja	Ja	Ja	Zo mogelijk
Bewaakt	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Neen
Rapport	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Wie maakt rapport	Off. belast met leggen	idem	idem	idem	idem	idem
Rapport door-zenden	Soms	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Wie aansprakelijk voor juiste registratie	RC. of zelfst. BC	RC; soms BC	DC.	DC.	DC.	DC.

Wie leggen al deze mijnen?

Het leggen en ruimen van mijnenvelden is één der taken van genie-troepen, doch lang niet de enige. Het onderhoud van verbindingslijnen vergt meestal veel tijd en materialen. In het Infanterie Regiment en Bataljon heeft men dan ook specialistisch opgeleide mensen. In het Bataljon is dit het Pionier- en Munitie-peloton en in het Regiment het Pionierpeloton. In de Amerikaanse organisatie komt dit Regimentspeloton voor als Anti-tank Mine Platoon. Dit geeft de bedoeling van het peloton zeer duidelijk weer. In veel gevallen zullen het echter de tirailleurs zelf zijn die, bijgestaan door enkele specialisten, de mijnen zelf moeten leggen. In alle Amerikaanse compagnieën zijn ± 20 tirailleurs, die opgeleid zijn om mijnen te ruimen. O.a. worden ze veel gebruikt om te helpen bij het maken van doorgangen door mijnenvelden.

Bezien wij eens het volgende voorbeeld.

Van een Divisiefront van 15 km blijkt $\frac{1}{3}$ geschikt te zijn voor tanknadering zonder dat hier voldoende anti-tankgeschut voor aanwezig is. Bij een dichtheid van $1\frac{1}{2}$ mijn per yard front zijn hier nodig 8333 anti-tankmijnen. In het meest gunstige geval hebben wij gezien dat wij kunnen rekenen op 4 mijnen per manuur, zodat hier 2084 manuren nodig zijn. Nemen wij tevens aan dat de Divisiegenietroepen 100 werkers voor dit werk kunnen vrijmaken dan zouden er dus nodig zijn 21 uren. Aangezien dit werk bijna altijd des nachts moet gebeuren zouden wij dus hier, afhankelijk van de tijd van het jaar, 2—4½ nacht nodig

hebben. Hulp is dus noodzakelijk. Bij een verdediging is de Bataljonsreserve dikwijls aangewezen voor werkzaamheden bij de voorcompagnieën. Werkgroepen worden naar voren gezonden. Het moet ook mogelijk zijn deze mensen te gebruiken als hulp bij dit soort werkzaamheden. Het is vanzelfsprekend dat iedere soldaat zijn eigen schuttersspuit graaft, het zou echter ook zover moeten komen dat iedere man in staat is met de eigen mijnen om te gaan en ze te leggen. Elke tirailleur moet met de eigen mijnen op dezelfde wijze kunnen omgaan als met zijn geweer. Zo ver zijn we nog lang niet.

Wij zullen nu weer enkele zinnen citeren uit een officieel rapport uit de tweede wereldoorlog:

Zodra een aanvallende troep de aanwezigheid van mijnen vaststelt, wordt ze door een verlammende onzekerheid aangetast. In de moderne bewegingsoorlog schuwt de tegenstander ze en gaat ze, waar mogelijk, uit de weg, daar een systematisch ruimen veel tijd kost. Mijnevelden vertragen en kanaliseren de bewegingen van een gemotoriseerde eenheid. Het aanbrengen in diepte is zeer belangrijk. Aldus een Duitse zienswijze.

Een praktisch voorbeeld uit de tweede wereldoorlog zien wij bij het Ardennenoffensief van Von Rundstedt waar de 1e Amerikaanse Infanteriedivisie een front van 12 mijl bezette en tot taak had de geslagen bres naar het Zuiden te begrenzen. In deze 12 mijlen front werden gedurende 15 nachten, in ijzige koude, gelegd:

31.480 anti-tankmijnen
127 anti-personeelmijnen
38 struikeldraadlichtseinen.

Gedurende de eerste 6 nachten werd 75 % van het aantal mijnen gelegd.

Tegenover hen stond de 12e SS Pantzerdivisie, die aanviel langs de weg Boullange, Butgenbach, Malmedy, Spa. Deze divisie moest afrekenen met het mijnenveld, doch slaagde er niet in de bres in Zuidelijke richting uit te breiden. 44 Tanks werden in het mijnenveld in samenwerking met de anti-tankwapens vernield.

Ondanks alle mechanische en explosieve methoden (resp. b.v. vlegeltanks en snakes) blijft het goed gelegde en beschermde veld een ontzagwekkende hindernis.

Mijnen blijven echter *passieve* middelen tegen tanks en men mag de waarde niet overschatten. Men wint er geen acties mee. De actieve verdediging wordt met andere wapens gevoerd. De mijn tracht deze wapens niet te verdringen; zij vormt echter een hoogst belangrijke aanvulling van die wapens.

With scientific progress continually changing, human intelligence must also change. Dynamic human qualities of imagination and curiosity, initiative and willingness to assume responsibility, together with alertness and flexibility are required.

General Marshall

Uitspraak van de Jury betreffende Prijsvraag Nr 1 van De Militaire Spectator

Onderwerp: Pelotonsopleiding infanterie.

Deelnemers niet boven de rang van Majoor en niet in het bezit van een staffbrevet.

Hoe kan de tijd, beschikbaar voor pelotonsopleiding (eerste periode direct na opkomst inbegrepen), het best worden gebruikt om de soldaat tot man in het peloton op te leiden? O.m. in beschouwing te nemen de tijdsindeling in grote lijnen; het systeem van opleiding; de indeling van instructief kader; de toepassing van de bestaande voorschriften met suggesties voor eventuele uitbreiding of wijziging hiervan.

1. Ingezonden zijn 4 antwoorden, onder de kenwoorden: Eureka, Instructeur, Nulli Cedo en Systeem.

Uit alle inzendingen is gebleken, dat bij de troep grote behoefte bestaat aan meer systematiek in de opleiding.

In verband met de redactie van de vraag heeft de Jury zich op het standpunt gesteld, dat de inzenders vrij waren in het bepalen van de door hen nodig geachte duur van de opleiding.

Rekening is gehouden met het feit, dat op het tijdstip van de publicatie der prijsvraag bij de troep nog niets bekend was omtrent opleiding-fillersysteem.

2. *Uitspraak*: de Jury is eenstemmig van mening, dat het artikel, ingezonden onder het kenwoord Nulli Cedo, de beste beantwoording van de prijsvraag is, en kent aan de schrijver daarvan de uitgelofde prijs van f 100,— toe. Dat betekent niet, dat de Jury het in alle opzichten met de steller eens is, wat zij heeft doen blijken door enkele aantekeningen.

Geen van de andere 3 antwoorden komt in aanmerking voor publicatie in *De Militaire Spectator*.

's-Gravenhage, 10. December 1952.

De Jury:

E. J. C. VAN HOOTEGEM, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf,
Directeur van de Hogere Krijgsschool.

P. A. COX, Majoor van de Generale Staf.

C. J. BRILL, Majoor der Infanterie, plv. Hoofd Afd. Opleidingen,
Staf Inspecteur-Generaal.

Het bekroonde antwoord

Na opening van de bij de antwoorden gevoegde enveloppen met hetzelfde kenwoord, dat op de inzendingen was vermeld, is gebleken, dat het door de Jury bekroonde antwoord is ingezonden door de heer C. Westland, Kapitein der Infanterie, Leraar aan de Koninklijke Militaire Academie, aan wie de prijs is overgemaakt.

De bekroonde verhandeling zal volgens punt 4 der Algemene Voorwaarden worden gepubliceerd in *De Militaire Spectator* en wel van Februari 1953, met de door de Jury daarbij gestelde aantekeningen.

Overeenkomstig het oordeel van de Jury worden de drie andere antwoorden niet gepubliceerd.

J. MOORMAN, Directeur.

Salarisbeleid ten aanzien van het militaire personeel in de U.S.A.

door Mr A. POT, Kapitein van de Militair Juridische Dienst

Een dezer dagen viel ons oog op een rapport van een Amerikaanse commissie, die enige jaren geleden door de toenmalige Minister van Oorlog James Forrestal was ingesteld, en die tot taak had deze Minister te adviseren nopens het te volgen salarisbeleid. Het rapport is getiteld: Career Compensation for the Uniformed Forces — Army, Navy, Air Force, Marine Corps, Coast Guard, Coast and Geodetic Survey, Public Health Service—A Report and Recommendation for the Secretary of Defence by the Advisory Commission on Service Pay, December 1948 (for sale by the Superintendent of Documents U.S. Government Printing Office Washington 25, D.C.).

Op een duidelijke en zakelijke wijze geeft het beginselen aan, waarop het te voeren salarisbeleid moet zijn gebaseerd. We hebben ons na lezing van dit rapport dan ook een ogenblik afgevraagd, welke de beginselen zouden zijn waarop het salarisbeleid ten aanzien van het militaire personeel in *Nederland* is gebaseerd.

Daar wij op dit gebied geen specialist zijn, hebben we ons gewend tot een kundige terzake en hem gevraagd na onze weergave van de beginselen uit bovengenoemd rapport een aantal opmerkingen te maken over het salarisbeleid, zoals zulks hier te lande wordt gevoerd, waarbij het onze lezers ongetwijfeld het meest zal interesseren in hoeverre de in het Amerikaanse rapport aangegeven beginselen ten onzent worden toegepast en eventueel de redenen waarom deze beginselen bij ons niet of niet geheel worden toegepast.

Ten onzent bestaan wellicht gegronde redenen, die een toepassing van andere beginselen nodig maken. Het is niet alleen interessant om hier enig inzicht te krijgen, doch een begrijpen van het ten aanzien van de beroepsmilitairen gevoerde salarisbeleid is naar onze mening *noodzakelijk*, daar misverstanden op dit gebied een bron kunnen zijn voor ontevredenheid en ongetwijfeld weerslag hebben op iemands werkzaamheden.

Het Amerikaanse rapport is niet uitgebracht door een commissie van ambtenaren of militairen, doch door vier vooraanstaande *industriëlen* en *financiers*. Deze commissie had de bevoegdheid om allerlei deskundigen uit leger, vloot en luchtmacht te horen en heeft hier dan ook een veelvuldig gebruik van gemaakt.

In de inleiding van het rapport wordt gesteld dat het doel van een goed salarisbeleid moet zijn „to attract and hold adequate personel in the Services — adequate both in number and in capabilities”.

De commissie is van mening dat het niet juist zou zijn de salarissen te verhogen met een bepaald percentage b.v. op grond van de stijging van de kosten van levensonderhoud, omdat de bestaande salarisschalen niet voldoende uitgebalanceerd zijn. De gehele structuur van het salarisbeleid dient te worden gewijzigd. De commissie heeft derhalve niet voort willen bouwen op de bestaande salarisschalen van de militairen, doch

heeft ook geen aansluiting willen zoeken bij een andere categorie werknemers van de Staat, namelijk de burgerlijke rijksambtenaren.

De commissie heeft haar blik gewend naar het vrije bedrijf (handel en industrie), daar zij van mening was dat de militaire salarissen in een zekere verhouding moesten staan tot de salarissen in het bedrijfsleven, „To arrive at a pay scale that will attract and keep the members and the leadership which the National security requires, the Commission determined to base military compensation on the amounts paid for comparable civilian responsibilities, so far as practicable. It obtained from industry the civilian pay range not only for the laborer and craftsman, but also for management people. This principle is a departure from traditional methods of establishing military pay scales, but the Commission considers it essential to success under present and probable future conditions” (blz. IX).

Het advies van de commissie komt hierop neer, dat de militaire salarissen tot de rang van luitenant-kolonel ongeveer overeen moeten komen met de salarissen, welke in het bedrijfsleven worden betaald aan personeel dat een zelfde verantwoordelijkheid draagt, terwijl boven deze rang de salarissen aanmerkelijk lager dienen te zijn, in verband met een snellere promotie in de hogere militaire rangen dan in hogere functies in het bedrijfsleven en in verband met de betrekkelijk hoge militaire pensioenen.

De voorgestelde salarissen van onderofficieren en jonge officieren zijn zelfs iets hoger dan die in het bedrijfsleven, teneinde de beste krachten te kunnen krijgen.

De commissie heeft een analyse gemaakt van de verschillende functies in het bedrijfsleven, zowel technische als administratieve en vervolgens van de onderscheiden functies in leger, vloot en luchtmacht, zodat een vergelijking mogelijk was.

Doch de commissie ziet ook een verschil in karakter dat er bestaat tussen de krijgsmacht en het bedrijfsleven niet over het hoofd: „Youth is essential in the military establishment. To provide for a continuing flow of young men into the services, retirement must be provided for many grades at an age earlier than is generally found necessary in civilian pursuits”.

Wat is nu de reden geweest om de militaire salarissen af te stemmen op die van het bedrijfsleven?

Een eerste reden is dat men meent op die manier de beste krachten te krijgen. Een jonge man die veel ambitie heeft om de militaire loopbaan te kiezen moet niet weerhouden worden zulks te doen, omdat de salariëring erg slecht is. De verhouding van de salarissen in het bedrijfsleven en in de krijgsmacht moet zodanig zijn dat die salarissen geen overweging behoeven te zijn voor een jonge man bij het maken van zijn keus: bedrijfsleven of krijgsmacht. Door een dergelijk salarisbeleid wordt derhalve de kans groter dat men in de krijgsmacht mensen krijgt, die ambitie hebben voor hun beroep.

Het rapport zegt op blz. 1: „The opportunity offered in both fields (n.l. bedrijfsleven en krijgsmacht) should be correlated, and the prospective serviceman's choice in peacetime should be based solely on his preference for a military over a civilian career.” Dit is voor de commissie de belangrijkste reden om een salarisregeling voor te stellen die in het

algemeen overeenkomt met salarisregelingen in het bedrijfsleven.

Een andere reden is gelegen in het feit dat ten gevolge van de voortschrijdende techniek aan de verschillende functies in de krijgsmacht veelal dezelfde eisen gesteld moeten worden als aan die in het bedrijfsleven: „Our scientific and technical advances are worthless without leaders to direct their use and men to use them effectively”.

Het salarisbeleid wordt beschouwd als een onderdeel van het gehele personeelsbeleid, terwijl dit personeelsbeleid weer wordt bepaald door de opvattingen, die de commissie huldigt ten aanzien van de betekenis en de aard van de krijgsmacht.

Op blz. 2 van het rapport lezen wij hiervan: „Increased leadership responsibility should have corresponding rewards”, en verder „When an emergency arises, the safety and welfare of the United States depend on efficient performance by the Uniformed Forces. It is the one institution in our country that can never be allowed to fail”.

Resumerende menen wij de mening van de commissie als volgt te kunnen weergeven:

1. De krijgsmacht is een levensbelang voor de Verenigde Staten.
2. Daarom moet het salarisbeleid als onderdeel van het personeelsbeleid zodanig zijn, dat de voorwaarden aanwezig zijn voor het aantrekken van de beste krachten.
3. Dit is slechts mogelijk indien de militaire salarissen in een bepaalde verhouding staan tot die in het *bedrijfsleven*.

Voorts is de commissie van mening dat *geldelijke* beloningen voor *bijzondere* prestaties in het algemeen niet moeten worden gegeven, doch dat de voorkeur moet worden gegeven aan promotie, waar zulks maar enigszins mogelijk is. Het aantal toelagen boven de „basic pay” dient eveneens zoveel mogelijk te worden beperkt. Toch valt er aan een aantal toelagen niet te ontkomen bv. een toelage voor het voorzien in eigen voeding en huisvesting. Verder worden nog een aantal toelagen voorgesteld voor het dragen van bijzondere risico's en voor het verrichten van bijzondere prestaties.

Naschrift van bevoegde zijde.

Wellicht kan door de volgende opmerkingen enigermate worden bijgedragen aan een opbouwende discussie over het zo moeilijke onderwerp, waarop het aangehaalde rapport betrekking heeft en waarover onder ons helaas al te veel zonder voldoende kennis van zaken wordt gesproken.

Dat het onderwerp niet eenvoudig is valt reeds af te leiden uit de omvang van het rapport. Dit bestaat uit twee delen, die samen 321 bladzijden van groot formaat en bovendien nog verscheidene uitslaande bladzijden met tabellen en grafieken tellen. De uit vier personen (niet-militairen) bestaande commissie, van welke het afkomstig is, had dan ook de medewerking van vier secretarissen en tientallen militaire en civiele deskundigen op allerlei gebied. Toen zij werd ingesteld, in December 1947, kon zij voortbouwen op het resultaat van vier maanden werk van een militaire commissie; niettemin nam haar arbeid nog een heel jaar in beslag.

De commissie kon haar taak zo grondig opvatten omdat Minister Forrestal bij haar instelling wel had geschreven, een oplossing van het bezoldigingsvraagstuk zeer urgent te achten, doch daaraan toevoegde: „I

do wish to say, however, that I consider thoroughness and completeness even more important than speed, because it is my hope that the work of your commission will constitute a cornerstone of our personnel policy for a good many years to come. Therefore, I urge that you take whatever time may be required. . . .”.

In de mogelijkheid tot een dergelijke werkwijze en het resultaat, dat daardoor wordt bereikt, ligt een eerste belangrijk punt van verschil tussen het bezoldigingsbeleid ten aanzien van de militairen in de Verenigde Staten en dat in Nederland.

Men kan hiertegen niet aanvoeren, dat de Amerikaanse strijdkrachten zoveel omvangrijker zijn dan de Nederlandse, want de problemen zijn dezelfde, ongeacht het aantal personen waarop zij betrekking hebben.

Het bedoelde verschil is belangrijk, niet alleen omdat het van invloed is op de kwaliteit van het resultaat, maar ook omdat de Amerikaanse werkwijze een niet te onderschatten effect op de geest onder het personeel moet hebben. De militairen weten dat hun financiële belangen in handen zijn gelegd van een degelijk opgezette commissie onder leiding van „neutrale” deskundigen. Iedere belanghebbende kan zich met zijn wensen tot de commissie wenden. Het rapport is voor ieder verkrijgbaar tegen lage prijs (beide delen samen kosten 1,85 dollar), zodat het voorgestane salarisbeleid voor niemand onbegrijpelijk behoeft te zijn. Hierdoor worden wantrouwen in de leiding en negativistische critiek voorkomen.

De verdere procedure ligt in dezelfde lijn en biedt dezelfde voordelen. De bezoldigingen van de Amerikaanse militairen worden namelijk vastgesteld bij de wet en komen dus in openbare behandeling in het Huis van Afgevaardigden en de Senaat. Voor mij ligt een knipsel uit de New York Times van 16 Juni 1949 met een verslag van de zitting van „the House” waarin een wetsvoorstel, gebaseerd op het onderhavige rapport, in tweede lezing werd aanvaard, nadat de regering de aanvankelijk voorgestelde bedragen met globaal 25 % had verminderd. Uit het verslag blijkt, dat de belangen der militairen — of liever: de belangen van de personeelsvoorziening bij de strijdkrachten — krachtig werden verdedigd door „the younger men in the House, many of them former service-men”.

Na ook door de Senaat te zijn aangenomen, kwam de nieuwe bezoldigingsregeling bij de wet van 12 October 1949 tot stand.

Uit deze schets blijkt al wel, dat het bezoldigingsbeleid in de Verenigde Staten op een geheel andere wijze en in een geheel andere „sfeer” wordt gevoerd dan hier te lande. Ik mag echter niet verzuimen, hierbij op te merken, dat ook wij beschikken over een voor ieder toegankelijk vrij uitvoerig rapport betreffende de bezoldigingen der militairen, zij het ook dat de hierin voorkomende conclusies veel minder grondig gemotiveerd zijn dan die van de Amerikaanse commissie. Dit is het rapport van de in December 1917 ingestelde Staatscommissie onder voorzitterschap van de heer Idenburg, hetwelk in Juni 1918 verscheen en in feite nog steeds als basis voor ons bezoldigingsbeleid dient. Wij zijn hiermede, in vergelijking met de Amerikanen, niet zó achterlijk als het misschien op het eerste gezicht lijkt: het Amerikaanse rapport van 1948 was in de Verenigde Staten het eerste van die aard sedert 1908; gelet op de „normale” achterstand van Europa is het dus niet zo erg verwonderlijk dat

wij in 1952 nog niet aan een principiële vernieuwing toe zijn!

Want het gaat bij het Amerikaanse stelsel — en hiermede kom ik tot de „inhoud” van het bezoldigingsbeleid — inderdaad om een nieuw beginsel. Kapitein Pot heeft dit in zijn artikel duidelijk weergegeven: men ziet als doel van het bezoldigingsbeleid, althans ten aanzien van de jongere officieren en het jongere onderofficierskader en althans in vreedetijd, het aantrekken van de nodige geschikte krachten, in concurrentie niet alleen met het particuliere bedrijfsleven maar zelfs ook met „the Government's civilian branches”.

Deze doelstelling moet voor elke legerleiding aantrekkelijk zijn. Het is echter zeer de vraag, of zij ook in Nederland zou kunnen worden aanvaard. Om deze vraag grondig te kunnen beantwoorden zou ik beter dan het geval is op de hoogte moeten zijn van de salarisverhoudingen in de Verenigde Staten, van de salariëring en de aard van het dienstverband van de burgerambtenaren aldaar en van de rechtspositie der Amerikaanse militairen.

Er mag echter wel van worden uitgegaan, dat in deze opzichten de verschillen met Nederland aanzienlijk zijn. De Nederlandse regering voert een economisch en sociaal beleid waardoor de lonen in de particuliere sector, evenals de prijzen, sterk aan banden worden gelegd. Het salarisbeleid ten aanzien van het burgerlijk overheidspersoneel is hiermede in overeenstemming. Het zou in deze situatie slecht passen, indien het Rijk de militairen salarissen zou bieden, die uitgaan boven het niveau dat zowel voor zijn burgerpersoneel als voor particuliere werknemers het hoogst toelaatbare wordt geacht. De overheid zou dan immers „met zichzelf gaan concurreren” en zijn eigen beleid doorkruisen.

Hier komt bij — en ook daarin ligt, naar het mij voorkomt, een belangrijk verschil met Amerika — dat de Nederlandse militair een grote mate van rechtszekerheid bezit. De beroepsmilitair heeft als zodanig een levenspositie verworven; hij kan er in de regel van verzekerd zijn, dat hij bij voldoende dienstvervulling en lichamelijke geschiktheid in dienst zal kunnen blijven en promotie zal maken tot hij veertig voor pensioen tellende dienstjaren heeft vervuld. Hierbij past een matige salariëring met een opklimming, die — zoals in het „rapport Idenburg” wordt voorgestaan — in sterke mate afhankelijk is van de anciënniteit en niet wordt beïnvloed door vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

In het Amerikaanse rapport komt daarentegen sterk tot uiting, dat het militaire beroep wordt beschouwd als een „job”, waaruit de man moet kunnen worden ontslagen, niet alleen als hij bepaald niet voldoet maar ook bij onvoldoende streven om vooruit te komen. De hoogte der bezoldiging moet meer afhankelijk zijn van de rang dan van de diensttijd: „the able man must be encouraged to seek his responsibility”. Hiermede is een bevordering „volgens het lijstje” uiteraard onverenigbaar.

Ook wat dit verschil betreft zal men het Amerikaanse systeem misschien prefereren. Maar hierbij moet, evenals bij het „concurrentiemotief” — dat trouwens hiermede samenhangt — tevens de vraag worden gesteld of de daaraan verbonden vermindering van rechtszekerheid onder de in Nederland bestaande verhoudingen aanvaardbaar zou zijn.

Met het vorenstaande is het onderwerp uiteraard nog lang niet uitgeput. Dit naschrift moge echter worden besloten met twee zinnen

uit het Amerikaanse rapport, waaraan daarin weliswaar geen doorslaggevende betekenis wordt toegekend, maar waarvan de eerste voor ons een waarschuwing inhoudt en de tweede ons moge opwekken, ons te spiegelen aan grote Amerikanen uit een vorige periode: „The Commission recognizes the danger to the Nation of attracting to the Service those men whose prime motivation in life is personal gain rather than public service” en „The rewards of our military leaders in the past have been modest pay, security and the affection and respect of the people.”

*Psychologische oorlogvoering*¹⁾

door T. VAN DEN BERG, Kapitein Geneeskundige Troepen

Een enkele maal verschijnen in dagbladen of in de vakliteratuur berichten en artikelen die er op wijzen, dat er, naast de in de „koude oorlog” getroffen en nog te treffen voorbereidingen op een strijd met de wapenen (zowel traditionele als de zeer moderne) en de daartoe nodige opbouw der economische macht, zich nog iets op een geheel ander terrein afspeelt. Een bericht als het volgende moge als voorbeeld dienen:

Coördinatie van POV.

Het Amerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken heeft de vorming bekend gemaakt van een „Nationale Raad voor POV” om het Amerikaanse tegenoffensief tegen de Russische propaganda te coördineren. Men meent, dat de Raad op dezelfde wijze zal werken als de geallieerde organen voor POV in WO II.”

Wat behelst nu de POV, welk terrein wordt er door bestreken?

Hoewel reeds in vroeger tijd van POV kon worden gesproken, kan de POV, in haar moderne, meer wetenschappelijk gefundeerde methode, worden geplaatst in de rij der nieuwere vormen van oorlogvoering, als de chemische, bacteriologische en atoomoorlog.

Generaal Eisenhower zegt aan het eind van WO II hieromtrent:

„In deze oorlog, die in elk opzicht *totaal* genoemd kon worden, hebben wij grote veranderingen in de militaire wetenschap gezien. Het lijkt mij, dat de ontwikkeling van de POV, als een effectief wapen, daarvan niet de minste was.”

Alvorens dieper tot deze vorm van oorlogvoering door te dringen, is het gewenst enige begrippen nader te omschrijven.

Oorlogvoering: het absolute doel van de oorlog is, de vijand de mogelijkheid *en de wil* tot strijden te ontnemen en hem daardoor dwin-

1) In dit artikel zal Psychologische Oorlogvoering gemakshalve worden aangeduid als POV. Voor het onderdeel der POV: de beïnvloeding van eigen en vijandelijke troepen aan het front, moge worden verwezen naar het artikel van Kapitein W. J. van Westerhoven, „Propaganda aan het Front”, in De Militaire Spectator van Februari 1952, blz. 111 e.v.

gen zich aan de wil van de overwinnaar te onderwerpen. (P. Gerssen, Kolonel b.d., Privaat-docent krijgswetensch aan de Universiteit van Amsterdam).

P.O.V.: „POV is het voeren van *propaganda*, voorbereid om 's vijands wil tot weerstand te ondermijnen, zijn strijdkrachten te demoraliseren en het moreel van onze medestanders te versterken.” (SHAEF Operation Memorandum No 8 (Maart 1944).

(Deze, door de Geallieerden destijds voor Europa gegeven, definitie is wellicht voor andere omstandigheden te beperkt. Zij hadden met *medestanders* de nog niet bevrijde volken op het oog, terwijl normaal onder POV mede moet worden begrepen het voorlichten van eigen bevolking en strijdkrachten. En, behalve propaganda, dient ook het doelbewust verspreiden van geruchten en het bestrijden daarvan onder het begrip POV te worden gevat.)

Propaganda. Propaganda dient te worden gezien als het uitvoeren van werkzaamheden of het gebruikmaken van middelen, die ten doel hebben bepaalde overtuigingen of denkbeelden ingang te doen vinden of te verspreiden.

Het woord propaganda heeft sedert de dagen van Hitler een slechte klank gekregen. Het is opmerkelijk, dat hij — zoals uit „Mein Kampf” blijkt — grote bewondering had voor de propaganda zoals deze door de Engelsen in WO I is gevoerd. Hij heeft dan ook de grote waarde van beïnvloeding van de massa terdege ingezien, maar heeft daarbij de paden van een waarheidsgetrouwe voorlichting verlaten. Hij heeft, met hulp van Goebbels, geen middel onbeproefd gelaten om de volgende stelling toe te passen: „De allereerste voorwaarde waaraan elke soort propaganda moet voldoen, is een systematische subjectieve en eenzijdige houding ten opzichte van elk probleem waarmede men te doen heeft.” (Uit een publicatie van de Britse Voorlichtingsdienst 1944).

Voor een systematische behandeling van POV kan deze als volgt worden onderverdeeld:

I. *Strategisch*.

- a. Beïnvloeden van de vijandelijke burgerbevolking (en daardoor indirect diens strijdkrachten).
- b. Voorlichten van de eigen bevolking, bondgenoten en neutralen.

II. *Tactisch*.

- a. Beïnvloeden van vijandelijke strijdkrachten te velde.
- b. Voorlichting van de eigen troepen.

ad Ia. Bij dit punt dient een onderscheid te worden gemaakt voor wat betreft de periode vóór het uitbreken der (openlijke) vijandelijkheden en die daarna. In het eerste geval nl. is veelal het (toekomstige) vijandelijke gebied nog geheel open voor bewerking, in het tweede geval voor bepaalde middelen gesloten. In dit verband kan met *betrekking tot de POV* worden gezegd, dat de Westelijke mogendheden ten opzichte van hun potentiële tegenstanders in het nadeel verkeren, omdat het beïnvloeden van de volken achter het IJzeren Gordijn moeilijk is tengevolge van het feit, dat totalitaire regimes er naar streven, hun onderdanen te beschermen tegen geestelijke invloeden van buiten.

Voor het bereiken van het onder Ia omschreven doel komen hoofdzakelijk in aanmerking:

- het beeld via de film;
- het geschreven woord in dagblad, periodiek, boek of pamflet;
- het gesproken woord door middel van radio.

Bij het voortschrijden van de televisie-techniek zullen ook hiervan de mogelijkheden moeten worden benut.

Van de hier genoemde middelen is, wanneer de bevolking die men op het oog heeft door zijn regering op politieke gronden dan wel tengevolge van het oorlogsbeeld, niet meer *direct* te bereiken is, de *radio* het eenvoudigst toe te passen. Dit geschiedt thans op grote schaal, o.a. in de vorm van The Voice of America. Deze organisatie, die een eigen radiogids uitgeeft, werkt met een staf van deskundigen voor de onderscheidene taalgebieden. De voor The Voice of America gevoteerde gelden werden niet voldoende geacht, omdat nog niet intensief genoeg kon worden gewerkt. Verhoging der credieten werd daarom aangevraagd.

Een voorbeeld, hoe de strijd door middel van de radio soms wordt gevoerd, beschreef het Amerikaanse blad TIME van 21 Augustus 1950. Het schreef: „Het doel van sportbeoefening in de VS is, volgens Radio Moskou, het publiek op te winden voor WO III. „Laat de mensen wenen aan het zien van doden, na deze training zal het gemakkelijker zijn hen naar de slachtbank te leiden” riep Moskou, onder toevoeging van: „Bij de Universiteit van Michigan worden rugbyspelers dikwijls van het veld rechtstreeks naar het kerkhof gedragen”. De volgende dag bood The Voice of Amerika in 25 talen aan, een seizoen-abonnement te kopen voor elke geaccrediteerde Sovjet-correspondent die de Michigan-wedstrijden zou willen zien.”

Bestrijdingsmiddelen tegen radiopropaganda zijn o.m. het luisteren verbieden of onmogelijk maken, het laatste door het doen inleveren der toestellen (met het daaraan verbonden bezwaar, dat de eigen uitzendingen eveneens niet kunnen worden beluisterd), of door middel van storingszenders. Berichten uit het najaar van 1950 wezen er op, dat de Sovjet-Unie het tegen The Voice of America gerichte aantal storingszenders in de omgeving van Moskou tot 1000 ging opvoeren. Uit diezelfde tijd stamt het bericht, dat de Amerikanen het plan hadden op korte termijn aan te vangen met het achter het IJzeren Gordijn verspreiden van 50.000 speciaal gebouwde radio-ontvangtoestellen.

Zoals hiervoor reeds werd vermeld, kan het onder Ia genoemde doel ook worden nagestreefd door het uit vliegtuigen werpen van *pamfletten*, waarin mededelingen omtrent de toestand kunnen worden gedaan, op de eigen sterkte gewezen, zwakke punten in 's vijands oorlogseconomie en verzorging van de burgerbevolking worden aangetoond. Ter illustratie van het strategisch gebruik van leaflets diene het volgende voorbeeld.

Tegen het einde van de oorlog tegen Japan is door de VS, via de Zwitserse Regering, aan de Japanse Regering een ultimatum tot overgave gezonden. In Washington verkeerde men in het onzekere, of het Japanse *volk* van deze onderhandelingen op de hoogte was. Van één ding was men wel zeker, nl.: als de Japanners alles zouden weten, zouden zij misschien hun leiders tot overgave dwingen. De vraag was nu, hoè hen zo snel mogelijk in te lichten, waarbij radio, omdat de Jappen de uit-

zendingen van het Amerikaanse Office of War Information stoorden, buiten beschouwing moest worden gelaten. Voor de eerste maal in de militaire geschiedenis werden toen reeds geprojecteerde bombardementsvluchten afgelast, om daarvoor in de plaats met B 29's drie miljoen pamfletten af te werpen.

De, vertaalde, tekst der pamfletten luidde:

„Aan het Japanse volk: Vandaag werpen deze Amerikaanse vliegtuigen geen bommen op U. Zij werpen pamfletten uit omdat de Japanse Regering onderhandelingen over een eventuele overgave heeft aangeboden en iedere Japanner heeft het recht, de voorwaarden van dit aanbod te weten, alsmede het antwoord daarop van de Regering van de VS, mede namens Engeland, China en Rusland.

Uw Regering heeft nu de kans de oorlog onmiddellijk te beëindigen. U zult zien hoe de oorlog beëindigd kan worden indien U de officiële verklaringen leest.... Enz.”

Het beoogde doel, nl. het beïnvloeden van de vijandelijke burgerbevolking, met als gevolgen o.a. de terugslag op de vijandelijke oorlogsproductie en houding der strijdkrachten, kan, behalve met behulp van de reeds omschreven middelen, nog op andere wijze worden bereikt:

Wanneer boven vijandelijk gebied goed nagemaakte geldige distributiebescheiden worden afgeworpen, heeft dit een psychologisch effect, nl. verwarring en een eindeloos gemor van de zijde der bevolking. Deze maatregel heeft echter ook een niet-psychologisch gevolg, nl. het verstoren van 's vijands distributiesysteem.

Omgekeerd heeft een, niet uit POV voortvloeiende, oorlogshandeling als een strategisch bombardement op een industrie centrum, verstrekkende psychologische gevolgen, zowel ten aanzien van de burgerbevolking als de vijandelijke strijdkrachten aan de fronten. Bovendien is het mogelijk dat, wanneer men door middel van pamfletten of radio aankondigt, dat een soortgelijk bombardement op een andere stad te verwachten is, een vijandelijke Staat, al dan niet onder pressie van zijn bevolking, besluit de strijd te staken. Wij behoeven hierbij slechts te denken aan het dreigement, dat na Rotterdam andere Nederlandse steden zouden volgen of, dat Tokio eveneens het slachtoffer van een atoombom kon worden.

Verder kan in het kader van militaire operatiën nog worden genoemd het psychologisch effect van „symbolische bijstand”, het beschikbaar stellen van betrekkelijk geringe contingenten van de strijdkrachten aan een bedreigde of reeds aangevallen bondgenoot. Ook het verloren gaan van een bepaald object, b.v. de hoofdstad, kan verstrekkende psychologische gevolgen hebben en de wil tot weerstand gevoelig aantasten of zelfs breken.

Als belangrijk middel om de vijandelijke bevolking te beïnvloeden dient nog te worden genoemd het *gerucht*, een verschijnsel, dat uitgebreid wetenschappelijk werd onderzocht. Daarbij heeft men o.a. bestudeerd hoe snel een gerucht zich verspreidt en hoe verminkt het uiteindelijk blijkt over te komen. Een goed voorbereide geruchtencampagne zal een moreel zwak staande vijandelijke bevolking sterk kunnen beïnvloeden, met, wederom indirect, de terugslag op de strijdkrachten door middel van terugkerende verlofgangers of de brieven uit het vaderland. Het gerucht is een gevaarlijk wapen, ook omdat het moeilijk is tegen te

spreken waar de officiële voorlichtingsorganen het bestaan er van veelal niet kennen.

Om de vijandelijke bevolking op de meest geëigende wijze te beïnvloeden is het nodig, tot in details op de hoogte te zijn en te blijven van 's vijands taal, volkskarakter, zeden en gewoonten. Enkele voorbeelden mogen dit verduidelijken.

Masuo Kato schrijft in zijn boek „The Lost War”, dat de taal een belangrijke hinderpaal vormde. In dit opzicht was, volgens zijn mening, Japan ten opzichte van de VS in het voordeel, omdat het verhoudingsgewijze méér kenners van het Engels onder zijn bevolking telde dan de VS kenners van het Japans. Hij zegt verder, dat de Amerikanen in hun uitzendingen die voor Japan bestemd waren, het woord „kassen” voor „oorlog” gebruikten. Dit woord was echter verouderd en behoorde te zijn „sento”. Zelfs in 1944 nog leden Amerikaanse pamfletten, o.a. uitgeworpen boven Formosa, aan het geschetste euvel. Grondige kennis van de taal is derhalve een vereiste, omdat het effect van een pamflet met taalfouten minimaal kan worden geacht.

Hetzelfde is van toepassing op *zedes en gewoontes*. De eerder aangehaalde Japanse schrijver vertelt, dat de Amerikanen in een voor Japan bestemd pamflet de fout maakten, in de daarop voorkomende tekening de eetstokjes, die de Japanner evenwijdig onder zijn bord legt, zodanig te tekenen, dat er aan beide zijden naast het bord één lag.

Maakt men in radiouitzendingen of pamfletten gebruik van humor, dan dient deze volkomen op het volkskarakter van de tegenstander te zijn afgestemd.

Het vorenstaande was slechts bedoeld ter illustratie, hoe snel een onherstelbare vergissing mogelijk is en dat POV slechts met behulp van velerlei deskundigen kan worden gevoerd. Vanzelfsprekend is het daarom ook niet mogelijk een apparaat voor POV op de eerste oorlogsdag in werking te hebben, wanneer men zich niet reeds in vredetijd terzake voorbereidt. In dit opzicht zijn de VS waakzaam gebleven, hetgeen in deze koude oorlog zijn nut afwerpt. Wil men ook op het terrein der POV bewapend zijn, dan zullen studie en voorbereidingen steeds voortgang moeten vinden, zodat men vóór, tijdens en na een oorlog onmiddellijk kan reageren op bepaalde gebeurtenissen of vijandelijke beweringen.

ad Ib. Een goede, tijdige voorlichting van de eigen bevolking is van het allergrootste belang, teneinde te voorkomen, dat zij het slachtoffer wordt van vijandelijke onjuiste of tendentieuze berichten of geruchten. Volgens de Amerikanen hebben de Engelsen de voor hen critieke jaren van WO II zo goed doorstaan, omdat zij goed werden voorgelicht. De redevoeringen van Eerste Minister Winston Churchill hebben hiertoe in belangrijke mate medegewerkt.

President Roosevelt hield, ter voorlichting van zijn volk (en, evenals zulks het geval was bij Minister Churchill, van de vrije en nog niet vrije volken) de „Praatjes bij de Haard”.

Het is duidelijk, dat voor de voorlichting van de eigen bevolking voor zover niet in bezet gebied, de bestaande middelen kunnen worden gebruikt, omdat in dit geval ieder tot deze voorlichtingsbronnen toegang heeft. Bij de voorlichting van de eigen bevolking kan ook het boek een

belangrijke rol spelen; ter illustratie hiervan behoeft slechts te worden verwezen naar een boek als „Ik verkoos de Vrijheid”.

Volledigheidshalve dient hier nog te worden vermeld, dat de voorlichting van bondgenoten en neutralen, voor wat betreft de middelen, tengevolge van oorlogshandelingen (bezetting of blokkade) aan beperkingen onderworpen kan zijn. Vaak zullen ook hier slechts de radio of uitgeworpen pamfletten uitkomst kunnen bieden.

Bij de voorlichting als bedoeld onder Ib dient er tegen te worden gewaakt, dat niet in te lossen beloften worden gedaan, hetzij op het gebied van te verwachten militaire successen, verhoging der rantsoenschalen of vermindering der oorlogslasten e.d. Wanneer wij slechts in de herinnering terugroepen, hoe snel pers en comité's in actie kwamen wanneer troepen, die uit Indonesië zouden repatriëren, om welke reden dan ook, niet op tijd waren vertrokken of zouden vertrekken, dan weten wij *hoe gevaarlijk het doen van beloften is*, ook al zijn de betrokken autoriteiten op het moment dat toezeggingen worden gedaan overtuigd, dat deze gestand kunnen worden gedaan.

Wil men voorkomen, dat geruchten bij de eigen bevolking de ronde gaan doen, dan is de enige mogelijkheid snelle en juiste voorlichting, waarbij vaak harde waarheden zullen moeten worden gezegd.

De onder II genoemde doelstellingen zullen in dit artikel niet uitvoerig worden behandeld. Ten aanzien van het beïnvloeden van strijdkrachten dient steeds in het oog te worden gehouden, dat *de geest der strijdkrachten in belangrijke mate wordt beïnvloed door het thuisfront en omgekeerd het thuisfront de weerslag ondervindt van het moreel der strijdkrachten*.

Deze regel is van toepassing op beide in een conflict betrokken partijen!

Op één punt dient ten aanzien van de troep te worden gewezen, n.l., dat de commandanten steeds bedacht moeten zijn, vooral bij niet ervaren troepen, op de invloed van niet-geestelijke middelen ter ondermijning van het moreel, nl. de invloed van moderne materiële strijdmiddelen, als oprukkende tanks of massale vliegtuigconcentraties. De tegenstander kan er bovendien op uit zijn die indruk nog te versterken, door toevoeging van een bepaalde apparatuur. Het eerder aangehaalde nummer van TIME schreef hieromtrent: „De Zuid-Koreanen, die de laatste weken uitstekend hebben gevochten, waren zeer bang voor de vijandelijke tanks, die met gillende sirenes in hun richting kwamen. Het psychologisch effect werd door een Amerikaans officier omschreven als iets in de geest van de Duitse Stuka's in de eerste jaren van WO II.”

Samenvattend volgt uit het hiervoor behandelde, dat POV slechts op hoog niveau kan worden gevoerd en geleid. Verder zal er naar moeten worden gestreefd het geheel zeer gecoördineerd te doen verlopen, daar op verschillende terreinen overlappingen mogelijk zijn en eenheid van opvatting een vereiste is. Wanneer enige van de bij POV betrokken diensten en belangensferen mogen worden genoemd, spreekt het voorgaande duidelijk: de economische en politieke departementen, de militaire departementen en de onderdelen der strijdmacht, de inlichtingendiensten, de voorlichtingsdiensten. De — in dit artikel niet verder uitgewerkte — samenhang tussen POV en Verzetsbewegingen is een nader voorbeeld hoe ingewikkeld het geheel is.

De organisatie voor POV bij SHAEF omvatte dan ook alles wat terzake op Europa betrekking had. Het eerder aangehaalde Memorandum bepaalde o.a.: „Succes in POV eist gecentraliseerde controle en coördinatie van de onderwerpen en doeleinden der propaganda. Elke afwijking van dit principe kan slechts leiden tot onvoldoende resultaten of volledige mislukking” en verder: „Het gebruik van POV bij militaire operatiën moet steeds onderworpen zijn aan de „long-term” politiek van onze Regeringen.”

Nederland zal derhalve ook t.a.v. de POV voor de doelstellingen genoemd onder Ia, Ib en IIa zijn inspanningen moeten coördineren met die van zijn bondgenoten. De voorlichting der eigen troepen (IIb) dient, zoals elders werd betoogd, door de Nederlandse leiding en de Nederlandse officieren te geschieden.

Vanzelfsprekend is, zoals uit het voorgaande moge blijken, POV geen vervanging van de „normale” wijze van oorlogvoeren, maar kan toch in belangrijke mate bijdragen om „de vijand de wil tot strijden te ontnemen” en anderzijds bij de eigen partij die wil in stand te houden of, zoals Luitenant-Kolonel B. Koning het in De Militaire Spectator van April 1950 stelde: „De mogelijkheden van deze wijze van oorlogvoering zijn enorm, als men ze maar ziet, aanvoelt en weet te gebruiken. Dagbladen, periodieken, radio, film, het gesproken woord zijn machtige middelen. Ludendorff zei: Er zijn ogenblikken en situaties, waarbij een goed gekozen propaganda meer doet dan honderd ton springstoffen. *Bovendien hebben wij te bedenken, dat woorden goedkoper zijn dan bloed.* Resultaten verkregen door middel van POV werpen hun rente duizendvoudig af.”

Aan het eind van WO II sprak Generaal Eisenhower: „De exacte bijdrage van de POV aan de uiteindelijke overwinning kan natuurlijk niet worden gemeten in vernielde steden of overschreden grenzen. Ik ben er echter van overtuigd, dat de er voor beschikbaar gestelde mensen en middelen voor het gesproken en geschreven woord, een belangrijke bijdrage leverden bij het ondermijnen van 's vijands wil tot tegenstand en de ondersteuning van het vechtmoreel van onze potentiële bondgenoten in de bezette gebieden. Zonder twijfel heeft POV bewezen recht te hebben op een waardige plaats in ons militair arsenaal.”

Literatuur:

Psychological Warfare, Paul M. A. Linebarger
Sykewar, Daniel Lerner
The Psychology of Rumor, Allport & Postman
Military Review: Jan, Feb, Mrt, Jul '47 en Jan '50
Infantry Journal: Feb, Mei en Jun '47.

VERMELDING VAN ADRES

Vele inzenders van artikelen verzuimen op de kopij hun adres te vermelden. Dit adres is nodig voor het toezenden van de drukproeven en het uitbetalen van het honorarium.

VERMELDT DUS STEEDS UW ADRES

De lijdende vorm in het leger

door J. VAN WANING, Luitenant-Kolonel der Koninklijke Marechaussee

Aan de stijl van militaire correspondentie, brieven, algemene richtlijnen, orders, aanwijzingen enz. en aan ambtelijke stukken kleeft veelal een eigenaardig euvel: het ten onrechte gebruiken van de lijdende vorm.

Daar ik geen taalkundige ben, wijs ik op de beschouwing daarover van een deskundige: Dr W. H. Staverman in de Nieuwe Rotterdamse Courant, naar aanleiding van de taal van de laatste Troonrede:

„De lijdende vorm is weinig kernachtig, wijst niet aan, maar is onpersoonlijk. Het is een echte ambtenarenvorm: een ambtenaar overweegt niet of stelt niet voor, maar door hem wordt overwogen of voorgesteld; dat is bescheidener tegenover de chef. De Troonrede nu is blijkbaar door ambtenaren opgesteld, want ze wemelt van lijdende vormen. „Door de Staten-Generaal is een wijziging in de Grondwet aanvaard”. „De uitvoering van openbare werken wordt versneld en de voorbereiding van nieuwe plannen wordt ter hand genomen”. Wel viermaal wordt er naar iets gestreefd. Er zal „worden getracht, ter hand genomen, aanhangig gemaakt, bevorderd, overwogen, in onderzoek genomen”. „Aandacht zal worden geschonken en voortgang gemaakt”. Enz. **Breng al deze lijdende vormen over in de bedrijvende, en de zinnen staan op hun poten.** Maar dan was er iemand verantwoordelijk. Psychologen mogen de achtergrond van deze stijl verklaren”.

Tot zover Dr Staverman. Ik voeg daaraan het volgende toe:

De lijdende vorm in de ambtelijke stijl is een soort infectie welke ook de militaire dienstcorrespondentie en schriftelijke bevelen ontsiert. Te beginnen met de bevelen van het Ministerie van Oorlog, die tot de kleinste onderdelen van het leger doordringen, is deze kwaal terug te vinden in vrijwel alle bevelen en aanwijzingen van militaire bevelhebbers, commandanten enz. Of anders gezegd: de brieven, welke de officieren in de staven dier bevelhebbers, commandanten enz. voor hen opstellen, doen die bevelhebbers aldus hun orders geven: „door mij wordt bevolen”; „door mij wordt bepaald”, alsof de bevelhebber eerst wegkruipt, zich onpersoonlijk maakt en desondanks „beveelt”, „regelt”, „bepaalt”, „verzoekt” enz.

Is in het algemeen-ambtelijke die stijl al te veroordelen om stijlkundige en vooral psychologische redenen, hoeveel te meer geldt dit voor een orgaan als de krijgsmacht. Ik meen dat het passend zou zijn, als in het hele leger de chefs zich tot hogerhand en tot hun onderhebbers zouden wenden, in „zinnen die op poten staan”, waarin de schrijver al voorstellend, bevelend of regelend niet zelf wegschuilt. Dus waarin staat: „ik bepaal”, „ik stel mitsdien de volgende regeling vast”, „ik moge het volgende voorstellen”, „ik bevorder met ingang van... tot sergeant...” enz. enz.

Bij enig nadenken zal men tot de conclusie komen, dat vooral wegens de psychologische achtergrond, het hier voorgestelde niet zo futiel is. Moge het leger van de gesignaleerde kwaal spoedig herstellen!

De meteorologische dienst van de artillerie

door G. C. FLOOR, *Eerste-Luitenant der Artillerie*

Hoewel reeds in de oudheid de meteorologie of weerkunde, welke tak van wetenschap zich toelegt op het waarnemen en bestuderen van het weer, de belangstelling had van veldheren, zoals de Chinese generaal Sun Tsu in de 5de eeuw voor Chr. en van de Romeinse historicus Vegetius bij het verhalen van de Romeinse taktiek, heeft de grote ontwikkeling bij de strijdkrachten eerst in de laatste twee wereldoorlogen plaats gehad.

Bij de opkomst van de luchtmacht, het ondernemen van grote landoperatiën en het vuren met indirecte richting zonder waarneming door de artillerie, werd de vraag naar gegevens over de atmosferische toestand urgent.

Militair bezien werden meteorologische diensten noodzakelijk voor:

- a. *de luchtmacht*, speciaal voor het uitvoeren van lange afstands bombardementen en nachtvluchten, waarbij men afhankelijk is van het weer. De Meteorologische Dienst van de Luchtmacht heeft een zuiver voorspellende taak en geeft uitgebreide weersverwachtingen langs de vliegroutes;
- b. *de artillerie*, speciaal voor het afgeven van berekende vuren, voor het afgeven van concentraties door meer eenheden nadat voor een eenheid is ingeschoten alsmede voor het berekenen van meetgegevens voor doelen waartegen werd ingeschoten, teneinde deze dan wel doelen in de omgeving daarvan, later zonodig zonder vooraf in te schieten verrassend te kunnen aangrijpen (onder de berekende vuren vallen ook de mechanisch of electronisch berekende vuren van de zware lucht-doelartillerie);
- c. *amphibische en grote landoperatiën*, waarbij zowel de weersverwachtingen voor de periode van de operatie als de climatologische gegevens van belang zijn.

De taak van de Meteorologische Dienst van de Artillerie beperkt zich in hoofdzaak tot het onder sub b genoemde.

Deze dienst voert zijn taak uit door:

1. alle artillerie te voorzien van ballistische gegevens door het verstrekken van meteoberichten;
2. de geluidmeetdienst te voorzien van meteorologische gegevens, door het verstrekken van geluidmeetweerberichten;
3. de gegevens van zijn waarnemingen onderling en met de Meteorologische Dienst van de Luchtmacht uit te wisselen.

Toen men overging tot het vuren met indirecte richting had men tabellen nodig, waarin het verband tussen de elevatie van het kanon en de afstand waarop men wilde vuren werd gegeven. Deze tabellen werden samengevat in de schootstafels. Om de schootstafel te kunnen gebruiken en de vele factoren welke invloed uitoefenen op de kogelbaan in rekening te kunnen brengen, moest men in staat zijn correcties aan te brengen voor de afwijkende omstandigheden ten opzichte van de toestand, waarvoor de schootstafel was opgesteld.

De hiertoe ingevoerde standaardtoestand werd voor de meteorologische kant vervat in de zgn. *standaardatmosfeer*. Ten opzichte van deze standaardatmosfeer worden alle correcties berekend. In de meteoberichten worden dan ook de afwijkingen gegeven t.o.v. deze standaardatmosfeer.

Voor de Amerikaanse schootstafels geldt de volgende standaardatmosfeer:

grondniveau ballistische atmosfeer: 1200 voet boven zeeniveau;
wind, qua richting en snelheid : nihil;
temperatuur aan de grond : $59^{\circ} \text{ F} = 15^{\circ} \text{ C}$;
luchtgewicht aan de grond : $1203,4 \text{ g/m}^3 (= 100\%)$;

De afname van temperatuur en luchtgewicht met de hoogte werd eveneens vastgelegd. Het luchtgewicht, uitgedrukt in grammen per volume-eenheid, is maatgevend voor de dichtheidstoestand van de atmosfeer, en afhankelijk van druk, temperatuur en vochtigheid.

Daar men uitgaat van windstilte is het duidelijk dat practisch altijd een afwijking van de kogelbaan tengevolge van de wind voorkomt.

Wanneer men vuurt met het 155 mm kanon op een schootstafelafstand van 18.000 yards, dan geeft:

1. een baanwind van 20 mijl/uur (in Nederland niet zelden voorkomend!) een afwijking voor de afstand van 412 yards;
2. een zijwind (loodrecht op de schootsrichting) van 20 mijl/uur een afwijking in zijdelingse richting van $14 \text{ ‰} (= 252 \text{ yards})$.

Hieruit blijkt, dat alleen de invloed van de wind al een belangrijke afwijking veroorzaakt, wat uit de aard der zaak bij het berekenen van schietgegevens niet verwaarloosd mag worden.

Het luchtgewicht wordt steeds in proc. t.o.v. het standaardluchtgewicht opgegeven. Bij een afwijking in temperatuur van ca 13° C ., welke in de winter bij vorst veelvuldig kan voorkomen, óf bij een afwijking in druk van ca 50 millibar t.o.v. de standaarddruk heeft men reeds een verschil van 5 % met het standaardluchtgewicht. Een dergelijke afwijking zal, wanneer men weer met het 155 mm kanon op een schootstafelafstand van 18.000 yards vuurt, een afstandsfout van 430 yards veroorzaken.

Deze twee voorbeelden mogen verduidelijken, dat bij een doeltreffend en tevens economisch gebruik van de artillerie, het voorhanden hebben van weergegevens onontbeerlijk is.

De meteoberichten worden doorgaans om de vier uur aan de artillerie verstrekt. Hun inhoud bestaat uit de gegevens voor alle vuurmonden, onderverdeeld naar hun type.

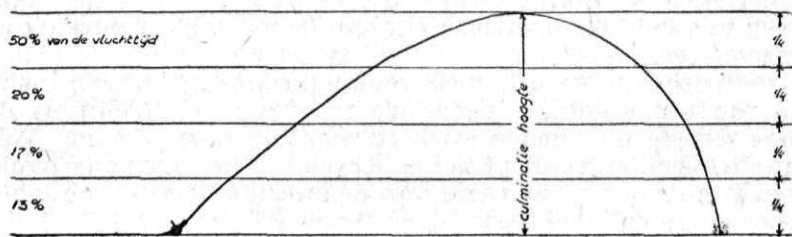
Zo is het *meteobericht type 2* bestemd voor vuurmonden, welke vuren op luchtdoelen; hier is alleen de opklimmende tak van de kogelbaan van belang. Het *meteobericht type 3* is bestemd voor krombaanvuurmonden, welke vuren met een lage aanvangssnelheid, b.v. 105 mm hw, en de 155 mm hw. Het *meteobericht type 4* is bestemd voor vlakbaanvuurmonden, welke vuren met een hoge aanvangssnelheid, b.v. het 155 mm kanon (luchtdoelvuurmonden, vurend op gronddoelen, vallen ook onder dit type).

De gegevens, welke uitsluitend de plaatselijke afwijkingen van de atmosfeer t.o.v. de standaardatmosfeer weergeven, worden tot op grote hoogte bepaald met behulp van een radiosonde, welke aan een met

waterstofgas gevulde ballon wordt opgelaten. Deze radiosonde bestaat uit een kleine zender en drie meteorologische elementen (voor druk, temperatuur en vochtigheid), welke elementen via de zender bij openvolgving een toon doen uitzenden, welke karakteristiek is voor de op dat moment heersende meteorologische omstandigheid. Door middel van ontvang- en registreerapparatuur is een meteogroep in staat deze gegevens uit te zetten en met het verloop van de hoogte tevens het verloop van de temperatuur en het luchtgewicht te bepalen.

De windgegevens worden bepaald door de zgn. radiosondetrein (het samenstel ballon, parachute, antenne en radiosonde), welke daartoe voorzien van een speciaal net of scherm met radar is te volgen. De meteogroep kan nu het verloop van de wind met toenemende hoogte vastleggen.

In verband met de op verschillende hoogten voorkomende veranderingen in windsnelheid en/of richting en het mogelijk voorkomen van temperatuurinversies (dit zijn afwijkingen van het normale temperatuurverloop), heeft men de atmosfeer voor artilleristisch gebruik in lagen verdeeld. Deze lagen zijn zo gekozen, dat de culminatiehoogten van verschillende vuurmonden, vurend met verschillende ladingen, zoveel mogelijk groepsgewijs binnen bepaalde lagen vallen.

Afb. 1

Gaan wij aan de hand van afb. 1 na, welk gedeelte van de totale vluchttijd het projectiel in de verschillende lagen van gelijke hoogte doorbrengt, dan zien wij dat de invloed welke iedere laag op het projectiel in zijn baan uitoefent, rechtevenredig is met het gedeelte van de vluchttijd gedurende welke het projectiel in die laag verblijft.

Zo is in dit geval het projectiel 50% van zijn vluchttijd in de bovenste laag, met andere woorden de afwijkende meteorologische omstandigheden in deze laag hebben de grootste invloed op het projectiel in zijn baan.

Men kan afhankelijk van de culminatiehoogte voor alle lagen waarvoor het projectiel gaat, het gedeelte van de vluchttijd berekenen gedurende welke het projectiel in elke laag verblijft en dit aangeven door een factor, de zg. gewichtsfactor, welke de invloed van elke laag in evenredigheid met de vluchttijd weergeeft.

Met behulp van de gewichtsfactoren worden de gegevens van de lagen waardoor het projectiel gaat, verwerkt tot constante waarden voor respectievelijk wind, temperatuur en luchtgewicht, geldend voor de gehele baan van het projectiel (voor meteoberichten type 2, alleen voor de opklimmende tak van de baan). Deze constante waarden worden als

ballistische wind, temperatuur en luchtgewicht in de meteoberichten gegeven.

De aldus bepaalde meteoberichten gelden voor een cirkelvormig gebied, met het weerstation als centrum, en een afstand van 25—30 km als straal. Omdat buiten dit gebied, alsook aan de rand hiervan de afwijkingen in de onderste lagen van de atmosfeer te groot kunnen worden, zijn er nog kleine meteogroepen, welke zijn uitgerust met instrumenten voor grondwaarneming en met een ballontheodoliet waarmee een loodsballon voor het bepalen van windgegevens kan worden gevolgd. Deze groepen zijn bij bewolking of mist zeer beperkt in hun waarnemingen. Hun taak blijft echter beperkt tot het corrigeren van een radiosondemetebericht voor de afwijkende plaatselijke omstandigheden aan de grond en in de onderste luchtlagen.

Bij de Amerikaanse organisatie¹⁾ zien we de volgende Meteogroepen in het legerkorps opgenomen:

1. Een meteogroep uitgerust met radiosonde en radarapparatuur (bij het Am. leger een gecombineerde apparatuur) in de Artilleriemeetafdeling (Observation Battalion) van de legerkorpsartillerie. Deze verzorgt de meteoberichten voor de artillerie van het legerkorps (LKA en DAN);
2. kleine meteogroepen uitgerust met visuele apparatuur in de Divisie Artillerie-Staf & Stafbatterijen, dus één per DA, met als taak het aanpassen van het korpsmetebericht aan de mogelijk plaatselijk afwijkende atmosfeer;
3. Meteogroepen uitgerust met radiosondeapparatuur en gebruikmakend van een organiek ingedeelde radar bij de Afdelingen Zwarte LuA; deze verzorgen de meteoberichten voor hun eigen afdeling. Volgens de nieuwste inzichten verdient het aanbeveling deze groep onafhankelijk te maken van de organieke radar van de afdeling, daar deze radar niet altijd voor de groep beschikbaar is.

Alle meteogroepen zijn mobiel en in staat om in zeer korte tijd een weerstation in te richten. Bij de meteogroep van de Artilleriemeetafdeling vindt men drie ploegen, welke elk een bepaald deel van het metebericht gereedmaken nl.:

de radiosondeploeg, welke de radiosonde oplaat en de ontvangen gegevens registreert en uitzet en vervolgens de ballistische gegevens van luchtgewicht en temperatuur berekent;

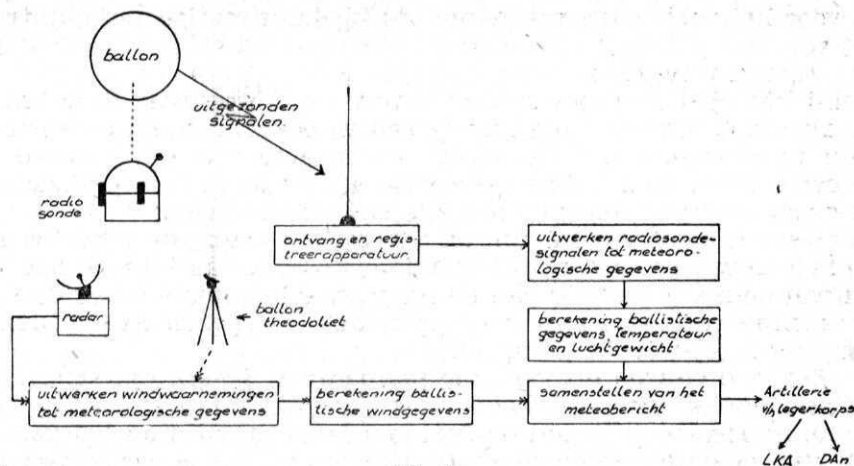
de windploeg, welke de windwaarnemingen uitzet en de ballistische wind berekent;

de radarploeg, welke de radarapparatuur bedient, de windwaarnemingen verricht en in staat is de windploeg bij te staan. Het geheel werkt als één team. Een goed geoefende groep is in staat om 1 à 1½ uur na het moment van oplying, d.i. ongeveer een kwartier na het einde van de laatste waarneming, het verlangde metebericht te verstrekken.

De Engelsen hebben een andere standaardatmosfeer. Een Nederlandse meteogroep is evenwel in staat beide soorten meteoberichten praktisch zonder tijdverlies te leveren. In afb. 2 is de werkwijze van een meteogroep op eenvoudige wijze voorgesteld.

Van zeker niet te verwaarlozen betekenis is ook het verstrekken van

¹⁾ Vergelijk ook de Nederlandse voorlopige oorlogsorganisatie 1950.

Afb. 2

geluidmeetweerberichten aan de Geluidmeetpelotons van de Artillerie-meetbatterijen en aan de Infanteriegeluidmeetpelotons van de Regimenten infanterie. Deze geluidmeetpelotons localiseren vijandelijke artillerie en mortieropstellingen door het peilen van de mondingsknallen. Ook hier wordt uitgegaan van een standaardatmosfeer, zodat bij een afwijkend weertype meteorologische correcties moeten worden toegepast. Zowel de wind als de temperatuur hebben invloed op de voortplanting en de hoorbaarheid van het geluid. Om een doeltreffend aangrijpen van de gelocaliseerde opstellingen mogelijk te maken, moeten de peilingen zo nauwkeurig mogelijk zijn. Daarom worden geluidmeetweerberichten dan ook doorgaans om de twee uur verstrekt.

De waarde van een goede meteorologische dienst komt verder ook in het onderstaande tot uiting:

— voor het leggen van rookschermen — door welk wapen dit ook zal geschieden — is het van belang de windrichting en de windsnelheid aan de grond te weten; deze gegevens worden in alle artillerie meteorberichten vermeld. De infanterie kan deze gegevens dus steeds van de artillerie verkrijgen;

— voor de waarneming is het belangrijk, te weten welke oorzaken mogelijk het zicht zullen kunnen belemmeren, zoals grondmist, duur van de schemering ten gevolge van bewolking enz., alsook wanneer men ongeveer op een optrekken van de mist, enz., kan rekenen;

— voor het bepalen van de omstandigheden welke gunstig dan wel ongunstig zijn voor een gasaanval, zodat hiermede rekening kan worden gehouden;

— voor droppings van voorraden is het nodig de windgegevens van de onderste lagen van de atmosfeer te weten, teneinde de drift van de parachutes te kunnen berekenen;

— voor patrouilles is het een voordeel te weten op welke tijden 's nachts maanlicht verwacht kan worden, en of deze verlichting al dan niet door bewolking geheel of gedeeltelijk zal kunnen worden teniet gedaan; bovendien zal een patrouille er mee gebaat zijn te weten, of tegen de ochtenduren mist kan worden verwacht;

— voor het vaststellen van aanvallen bij kunstmatige verlichting van het gevechtsveld moet men er zeker van zijn, dat de vereiste bewolking kan worden verwacht;

— bij het uitvoeren van operatiën van grotere omvang door b.v. een legerkorps is het niet alleen nodig een weersverwachting op korte termijn te hebben, maar tevens een op langere termijn; behalve deze gegevens moet men kunnen beschikken over de climatologische gegevens van de streek waar de operatie zal plaats vinden;

— bij het bepalen van het uur „U”, wanneer men bij de aanval gebruik wil maken van de ochtend- of avondschemering, waarbij voor het bepalen van de mate en duur van de beperkte duisternis behalve de tijden van zonsopkomst en zonsondergang ook de te verwachten bewolking in rekening moet worden gebracht.

De taak van de artillerie-metegroepen is in beginsel beperkt tot het verschaffen van zuiver ballistische gegevens. Alle andere weerdienst-taken, zoals voorspellingen op korte en lange termijn en het verstrekken van climatologische gegevens worden bij het Amerikaanse leger vervuld door de Air Weather Service, de meteorologische dienst van de luchtmacht. Deze dienst heeft voor het uitvoeren van deze taken de beschikking over mobiele weerstations, welke met een complete radio-sondeapparatuur zijn uitgerust. Tevens ontvangen zij alle gegevens van de artillerie-metegroepen. Dit stelt deze dienst in staat voor een bepaald gebied aan de hand van de plaatselijke gegevens, aangevuld met de gegevens (in de vorm van weerkaarten) van een hoger niveau, een nauwkeurige verwachting op te stellen en alle gewenste inlichtingen op dit gebied te verschaffen.

Behalve dat de legerkorpsartilleriecommandant (namens deze de commandant van de artilleriemeetafdeling) de werkzaamheden van de artillerie-metegroepen van de artillerie van het legerkorps (LKA en DAN) coördineert, moet er een nauwe samenwerking bestaan met de meteorologische dienst van de luchtmacht. Deze samenwerking moet reeds in vreedetijd worden geregeld en bij oefeningen in praktijk worden gebracht.

Nieuwe uitgaven

CENTURIO.

Wij ontvingen het keurig verzorgde December-nummer van „Centurio”, het officieel orgaan van de Algemene Rooms-Katholieke Officierenvereniging. Onze aandacht werd in het bijzonder getrokken door het „ten geleide” van de nieuwe voorzitter van A.R.K.O., Z.E. Luitenant-Generaal A. G. J. M. F. van der Kroon, lid van het Hoog Militair Gerechtshof. Wij wensen de A.R.K.O. geluk met deze nieuwe voorzitter.

Het nummer bevat een verslag van de jaarvergadering, een herdenking van de Ridder M.W.O. wijlen Luitenant-Kolonel C. Tonnet, een beschouwing van Drs J. M. M. Hornix over Sovjet-strategie en van de heer Rodriguez de Miranda over Atoomphysica. Ook het overige is zeer lezenswaard. Het geheel is positief opbouwend. Ons compliment met dit Decemhernummer.

B. K.

Het gebruik van de terugstootloze vuurmond 75 mm in Korea

door D. GERVERDINCK, Kapitein der Infanterie N.D.V.N.

Ergens in Korea, 3 Sept. 1952.

De algemene toestand in Korea was in begin September, dat de U.N.-troepen zich over de gehele lijn in de verdediging bevonden. Patrouilleactiviteit en plaatselijke aanvallen om dominerende posities te verkrijgen verleenden aan deze verdediging het agressieve karakter.

In het sterk geaccidenteerde terrein van Korea is elk vlakbaanvuurwapen al bij voorbaat de mindere van mortier en houwtser. Zeker een vlakbaanwapen, waarvan men de kogelbaan niet door middel van „ladingverandering” kan aanpassen aan het terrein, zoals bij de Tlv.

Bij de inzet van zijn stukken heeft de cdt-Ost. cie dan ook te kampen met vrijwel alle nadelen, die in de diverse „Field Manuals” worden genoemd aangaande de Tlv's. De grond is droog en stoffig, begroeiing vrijwel niet aanwezig, de tegenpartij is een meester in het gebruik van mortier en camouflage; de discipline is daar zodanig, dat zelden en dan slechts gedurende zeer korte tijd, gelegenheidsdoelen worden geboden.

Nu schrijft het Manual voor, dat de Tlv. in de verdediging het zuiverste anti-tankwapen is van het bataljon en als zodanig ook zo ver mogelijk in voorste lijn moet worden geplaatst, waar goede schootsvelden en directe vuurmogelijkheden zich voordoen. Tevens moeten de groepscommandanten vele reservestellingen verkennen om het wapen aan het vuur van de vijand te onttrekken, daar men er van op aan kan, dat met een kundige tegenstander als de Chinees, ten hoogste twee of drie schoten van dezelfde plaats gelost kunnen worden, alvorens men goed gericht tegenvuur ontvangt.

Het eerste nadeel van de Tlv. voor inzet in voorste lijn is dus: het vuurtrekken. Daar men tot op heden slechts direct vuur heeft uitgebracht is het wapen bij de tirailleur in de lijn dan ook niet bepaald populair; zeker als bunkers en loopgraven door aanhoudende regens zijn vernield of ingestort. Het gevolg hiervan is geweest, dat vele compagniescommandanten, bij wie Tlv's werden ingedeeld, hun wapens niet hebben gebruikt of konden gebruiken door bovengenoemd euvel. Hoewel het boekje aangeeft, dat met de Tlv. ook indirect vuur kan worden afgegeven uit meer achterwaarts gelegen opstellingen, is deze methode in Korea heel zelden toegepast.

Toen het N.D.V.N. wederom werd ingezet ergens West van Chorwon, heb ik als cdt. van de Ost.cie. gemeend met de traditie te moeten breken en heb de Tlv. ongeveer 2½ km achter eigen lijn opgesteld, zodanig, dat het door hogere heuvels volkomen aan het zicht van de vijand was onttrokken. Hoofdzakelijk werd dus met indirect vuur geschoten. Tactisch is dit gebruik van de Tlv. als artillerie i.p.v. als anti-tank gemotiveerd, omdat indeling van het pantserwapen bij de verschillende eenheden in Korea door de legerleiding immer op zeer ruime schaal gebeurt.

In het begin stond men zeer sceptisch tegenover deze methode. De moeilijkheden waren ook zeer groot. Allereerst moest men kader en manschappen opleiden om hen in staat te stellen het zo zeer verwaar-

loosde onderwerp van indirect vuur met de Tlv. meester te worden. De munitierantsoenering van 2,1 projectiel/stuk/dag maakte het afgeven van behoorlijke concentraties zonder vooraf dagenlang te „sparen” onmogelijk. Het „plottingboard M. 10” in het Vrc. was voor dit doel te inaccuraat en veroorloofde slechts afstanden tot 6000 meter, indien men de kleine schaal zou gebruiken. Men moest dus wel noodgedwongen overgaan tot het gebruik van de „target-Grid”-methode met alle aanverwante artikelen, die in een mobiele periode voor een infanterist onmogelijk zijn mee te voeren.

Om tegenover al deze moeilijkheden de leiding en de manschappen vertrouwen in dit wapen te geven moest dus gauw een succesje geboekt worden, waarvoor de schietzuiverheid van het wapen zelf zou zorgen. Op een van onze frontdagen werd door de artillerie en S. 2. waarnemer in voorste lijn een vijandelijke observatiepost „gespot”. Het doel was te onbelangrijk voor de artillerie en te ver verwijderd voor de 4.2” en 81 mm mortieren. De Tlv. kreeg dus zijn eerste indirecte vuuropdracht en in drie schoten werd een voltrefter geboekt op deze bunker, waarbij alleen nog maar het stuk van richting gevuurd had (inschieten). Hierna waren de vuuropdrachten vele, doch het geringe aantal granaten, dat toegestaan werd, maakte het onmogelijk aan alle te voldoen. In bovengenoemd geval werd geschoten op een afstand van 6800 m, uit een opstelling die t.o.v. het doel een terreinhoek had van plus 180 m.

Ook de belangstelling van onze Amerikaanse collega's werd door dit succes wakker geschud, met het gevolg, dat men de Ost.cie.cdt. van onze nevenbataljons een kijkje liet nemen in het N.D.V.N.

Helaas blijft een tactisch bezwaar in dit gebied, dat zeer sterk geaccidenteerd is, het feit, dat hoewel de baan van de Tlv. voor de tirailleur, die gewend is aan zijn Garand rifle, „zeer krom” genoemd mag worden, deze voor indirect vuren toch nog te vlak is. Het vinden van een indirecte vuuropstelling, waarbij men ondanks voorgelegen masker toch nog op *minimumafstanden* voor eigen stelling kan schieten, en maskerveiligheid en troepenveiligheid volledig gelden, is zeer moeilijk.

Het veel aangehaalde gezegde uit het „manual”, dat de uitwerking van de Tlv. betrekkelijk gering en zeer „plaatselijk” is, wordt opgeheven, als men een batterijtje van vier stukken gebruikt en op een doel de granaten d.m.v. berekening en calibreren weet te concentreren.

Bovendien wordt door het gebruik van de „target-Grid” het ook mogelijk gemaakt, dat de Ost.cie.cdt. het vuur van zijn mortieren en Tlv. op afstanden binnen 4000 m gelijktijdig op het doel concentreert, waarbij de mitrailleurs nog d.m.v. genoemde methode en de breedteschijf op de wieg v.w.b. richting en afstand geleid worden. Gevolg is een massaal vuur, waarbij enorme successen geboekt kunnen worden.

Speciale wensen van de commandant, die indirect met zijn Tlv.'s weet te vuren zullen zijn:

1. de aanmaak van een schootstafellineaal, waarbij drift, elevatie enz. ineens afgelezen kunnen worden.
2. gebruik van rookverwekkend kruid in de brisantgranaat, om de schoten op grote afstanden beter te kunnen waarnemen.

Daar de 75 Tlv. waarschijnlijk binnenkort, althans in de Amerikaanse organisatie door de 105 mm zal worden vervangen, zal men niet spoedig tot de aanmaak van deze hulpmiddelen overgaan.

Grepen uit de werkelijkheid

De strijd bij Courville

door B. KONING, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf

Elke organisatie, burgerlijk of militair, moet aan haar doel beantwoorden. Geen bedrijf kan behoorlijk werken als de organisatie er van niet klopt of als de personeelsbezetting niet in overeenstemming is met de te verrichten werkzaamheden. Zijn er te weinig mensen dan gaat het meestal niet, zijn er te veel, dan gaat het nog *veel minder*.

De juiste mensen op de juiste plaats en in het juiste aantal, zie daar de grondslagen van een goede organisatie.

Het volmaakte is niet van deze wereld, maar men kan toch wel zeggen, dat bv. de organisatie van een bataljon — als waarmee wij nu werken — vrij goed aan de bestemming voldoet. Wij oefenen altijd met zo volledig mogelijke onderdelen. Logisch, maar is dat in overeenstemming met de werkelijkheid? De ervaring leidt onverbiddeijk tot de conclusie, dat in de praktijk, mensen die bij wijze van spreken niet kunnen worden gemist, er toch niet zijn. Dan kan men niet zeggen: mijn organisatie is onvoldoende en dus houd ik er maar mee op. Dan moet er toch worden doorgetast.

Dat dit de commandanten voor de ongelooflijkste moeilijkheden stelt is met het bataljon van Overste Chandler mooi gedemonstreerd.

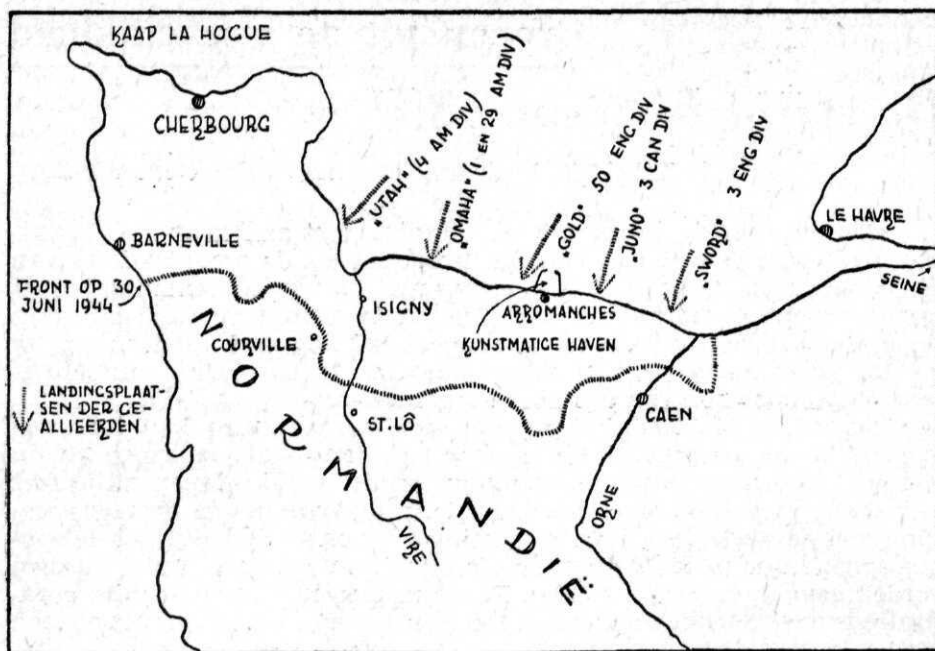
Juni 1944.

Na de succesvolle landing der Geallieerden in Normandië, ontstond de wekenlange bloedige worsteling, waarin de Geallieerden de basis moesten veroveren voor hun verdere grote acties, die tot vernietiging van het 7e Duitse Leger zouden leiden. In voortdurende aanvallen moest de fanatieke weerstand der Duitsers worden gebroken. Voortdurend kwamen nieuwe Amerikaanse eenheden via de kunstmatige haven van Arromanches (zie afb. 1) in het Geallieerde bruggehoofd.

Eind Juni bevond het bataljon van Overste Chandler zich in de sector van Courville. Het was prima modern uitgerust, alles in de juiste hoeveelheid en het was volledig op organieke sterkte. De opleiding was hard, maar zeer goed geweest. De stemming was uitstekend, maar gevechtservaring had het bataljon niet. Het was een volkomen „groen” onderdeel. Het had drie dagen in opstellingen achter het front gelegen en toen het voortdurende gedonder van het geschut geen indruk meer op hen maakte, kreeg het regiment waartoe het bataljon behoorde, opdracht om een aanval uit te voeren. Het regiment viel aan met twee bataljons voor en een bataljon achter als regimentsreserve. Het bataljon Chandler was linker voor bataljon.

De strijd begint.

Overste Chandler gaf een model aanvalsbevel uit. Zijn bataljon zou aanvallen met de G-compagnie links voor, de F-compagnie rechts voor en de E-compagnie als bataljonsreserve. Op zijn rechterflank bevond zich

Afb. 1

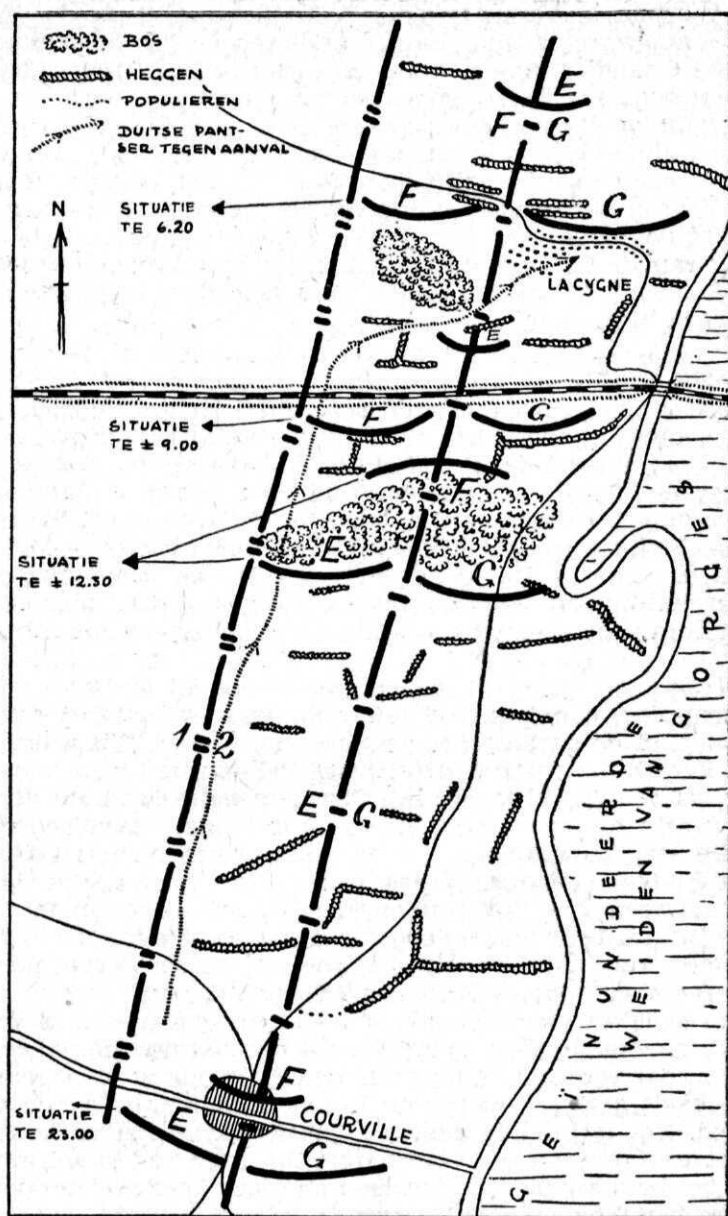
het 1e Bataljon; en op zijn linkerflank was het aangeleund aan de geïnundeerde weidegronden van Gorges (zie afb. 2), praktisch ondoorschrijdbaar. Voor het front lag het kleine dorp la Cygne.

Chandler had zijn commandopost betrokken in een holle weg. Geen mooie plaats, maar nog het beste wat er was. Het terrein was zeer vlak. Natuurlijke vuurdekkingen waren er vrijwel niet. Gezichtsdekkingen in de vorm van talloze heggen des te meer. Het was het typische Normandische „bocage” terrein. Er was een groot aantal mensen op de commandopost, o.m. de commandant van de afdeling artillerie voor rechtstreekse steun, de artillerie inlichtingenofficier, een waarnemer van het legerkorps, drie officieren boven de formatie.

De artilleristische steun was zowel in quantiteit als qualiteit goed. Eén afdeling rechtstreekse steun per bataljon is aardig, hoewel geenszins overdreven. Wij, Nederlandse officieren, hebben het wel eens anders meegemaakt en wat er mee bereikt werd was nog bewonderenswaardig.

De artillerie trad model op. De inleidende beschieting duurde niet minder dan 45 minuten. Voor Chandler en zijn mannen scheen het alsof er na dat vuur geen levende Duitsers meer tegenover hen zouden zitten, of als ze nog leefden, dan toch niet in staat zouden zijn om nog weerstand te bieden. Het gedonder der kanonnen, het fluiten en gieren der projectielen, het barsten der granaten, het geratel der zware mitrailleurs en het nijldige knalle der mortieren was niet van de lucht. Daartegen kon geen mens bestand zijn. De stof en de rook van de barstende granaten maakten het slagveld onzichtbaar.

De startlijn van het bataljon lag op 700 m van de Duitse frontlijn. Het was somber weer en er dreigde regen. Prompt op uur U — het tijd-

Afb. 2

stip waarop het bataljon tot de aanval overging, zijnde 6.00 in de morgen — concentreerde de gehele artillerie zich op 's vijands voorste lijn, met de bedoeling, om, als de eigen troepen op 200 m van de Duitse frontlijn waren gekomen, de verdere vuursteun in de vorm van een perfect lopende vuurwals te geven. De organisatie werkte nog steeds prachtig. Kort na uur „U” kwamen van G- en F-compagnie berichten binnen,

dat deze voorwaarts waren gegaan. Alles klopte nog steeds. Het ging als op de manoeuvre terreinen aan de andere zijde van de Oceaan.

Overste Chandler ging naar voren met zijn inlichtingsofficier, een paar verbindingsmensen en enige ordonnansen. Hij koos een nieuwe opstelling onmiddellijk achter de G-compagnie, achter een zware heg, zoals er zo talloos vele waren als terreinafscheiding. Vóór deze heg was op plm. 50 m weer een soortgelijke. Tussen beide heggen in liep een landweg. Voorbij de tweede heg lag op 200 meter weer een heg, die op dat moment de voorste lijn van de G-compagnie vormde. Tegenover de nieuwe cp van de BC was de middelste heg doorbroken, waardoor de landweg verder in Z.O.-richting liep, 50 m voorbij de middelste heg tussen twee rijen hoge populieren.

De tegenslag begint.

Als een schoolvoorbeeld had het geheel zich ontwikkeld, slechts onder meer lawaai dan op het manoeuvre terrein. Van de G-compagnie was bericht ontvangen, dat deze het dorpje la Cygne naderde en vrijwel geen tegenstand had ondervonden. Twintig minuten nadat de aanval begonnen was gebeurden er echter drie onprettige dingen in snelle opeenvolging. Een plasregen barstte los. Vervolgens kwam op de lijn der populieren een hevig Duits artillerievuur los en tenslotte werkte de telefoonverbinding van de vooruitgeschoven cp niet meer. Een der onderofficieren van de verbindingsdienst ging de telefoonlijnen controleren.

Een ordonnans van de G-compagnie kwam bij de BC melden, dat de G-compagnie 6 man had verloren. Zijn bericht had hij nauwelijks overgebracht, of de aarde scheen rondom de overste Chandler open te scheuren. Een Duitse mortierbatterij van 120 mm had haar vuur gelegd op de heg, waarachter Chandler zat. Chandler werkte zich uit de modder omhoog, waarin hij was neergesmaakt. De ordonnans lag dood op enige afstand. Nauwelijks was Chandler overeind of een nieuwe laag volgde. Weer werd hij tegen de grond geslagen en hij kreeg een hevige slag tegen zijn helm door een scherp. Mitrailleurkogels gierden over en door de heg. Terwijl de BC nog beduusd en versuft zat rond te staren, dook plotseling de C van zijn verbindingsafdeling op, die hij in de oorspronkelijke cp had achtergelaten. Bloedend uit een schotwond, onder de modder en naar adem snakkend vertelde hij, dat een salvo Duitse mortierprojectielen op de cp was gevallen en vrijwel alle daar aanwezige personen had gedood of zwaar verwond. Hij was de enige die nog in staat was om te lopen. De beide artillerie-officieren — de afdelings C en de a.o.i. — waren dood. Het verbindingspersoneel eveneens. De telefooncentrale en de radioset waren vernield. De verbindingsofficier was totaal overstuurd. Chandler liet hem een sigaret opsteken en vroeg hem heel gewoon of hij nog nadere berichten van de F-compagnie had ontvangen. De verbindingsofficier kreeg daardoor zijn zelfbeheersing terug en deelde zijn BC mee, bericht van de F-compagnie te hebben ontvangen, dat deze was vastgelopen.

Daar zat Chandler. Zijn staf en artilleristische medewerkers waren verdwenen. Verbinding had hij niet meer, met geen van zijn onderdelen. Zelf tweemaal ternauwernood aan de dood ontkomen. Wat moet men in zulk een geval doen? Natuurlijk zijn er weer vele oplossingen mogelijk,

misschien zelfs wel beter dan de oplossing die Chandler koos. Mogelijk hebt gij, waarde lezer, ondertussen ook al aan een oplossing gedacht. Chandler deed het volgende:

Hij zei tegen zijn verbindingsofficier: „Ik ga naar de cp G-compagnie, die heeft misschien nog verbinding; jij gaat nu naar de F-compagnie, neem daar de situatie op en kom daarna naar de cp G-compagnie”.

Een verstandig besluit! Hoe eerder de BC weer contact met zijn onderdelen kon krijgen, om weer invloed op het beloop van de strijd te kunnen uitoefenen des te beter. De snelste mogelijkheid daartoe was ongetwijfeld naar de commandopost G-compagnie te gaan, waar wellicht de radio nog werkte. Juiste inlichtingen omtrent de situatie bij de F-compagnie waren voor hem van grote betekenis. Het zenden van de verbindingsofficier naar de F-compagnie was ook verstandig. Deze had een ernstige morele klap gehad. Onder de kalme houding van zijn BC knapte hij op. Chandler buitte dat onmiddellijk uit door hem een belangrijke zelfstandige opdracht te geven. Hij had hem ook bij zich kunnen houden, maar dan had de verbindingsofficier zijn BC stomweg achterna gelopen. Nu moest hij er zelf weer op uit, met een belangrijke opdracht. Hierdoor stimuleerde Chandler het terugkerend verantwoordelijkheidsgevoel. Niets geeft meer zelfvertrouwen, dan het dragen van verantwoording. En de verbindingsofficier volbracht zijn opdracht meesterlijk. Dit is toegepaste psychologie op het slagveld. Menskundig optreden. Commandanten, die in moeilijke omstandigheden *zó* weten te handelen zijn de „ware”. Voor hen gaat een troep door het vuur.

Daarna sprong Chandler door de heg en rende naar de cp van de G-compagnie. Daar was de CC juist bezig zijn zwaar gewonde sergeant-toegevoegd een noodverband aan te leggen. Wij zijn vastgelopen, zei de CC, hebben ernstige verliezen geleden en zullen dat dorp (la Cygne) niet zo gemakkelijk krijgen. De CC was kennelijk onder de indruk van de geleden verliezen.

Onmiddellijk greep Chandler in. Hij nam de behandeling van de zwaargewonde sergeant over. Niets is fnuikender voor het moreel dan zich met ellende bezig te houden. In zo'n geval moet de geest in een andere richting gedreven worden. Een enorm houvast is dan het gestelde doel te *willen* bereiken. De gehele oorlogvoering, — ja eigenlijk het gehele leven — is een kwestie van *willen* en... good luck. Maar het geluk is bijna altijd met hem, die doorzet. Hij trekt het geluk als het ware aan, hij grijpt intuïtief elke kans aan. De BC gaf de C-G compagnie dan ook een opdracht om onverwijd de aanval op la Cygne te hervatten. En de aanval ging door, la Cygne werd genomen en de compagnie nam stelling langs de diep ingesneden spoorlijn ten Zuiden van het dorp.

De waarde van de aanwezigheid van een chef.

Hieruit blijkt weer welk een geweldige invloed uitgaat van de aanwezigheid van een chef, die weet wat hij wil. Als op dat kritieke moment Chandler niet bij de commandant G-Compagnie was gekomen, was de compagnie zeker niet verder tot de aanval overgegaan. Niet alleen wordt hierdoor gedemonstreerd de grote waarde van de vastberaden aanvoerder, maar ook hoe noodzakelijk het is, dat een aanvoerder zich bij zijn mannen bevindt, dat hij *niet* als een onzichtbare halfgod op zijn cp

blijft tronen — of in vredestand op zijn bureau!

Bij El Alamein was een van de belangrijkste factoren waarmee de grote veldmaarschalk (toen nog generaal) Montgomery het moreel van het verslagen 8e Engelse leger er weer boven op wist te krijgen, dat hij niet aarzelde óók in de frontlijn te komen. Eisenhower, Patton, Mac Arthur en Bradley deden het ook. Het is inderdaad voor het moreel van een bijzondere betekenis als de troep zijn chefs kent en één der hunnen weet. Het bevordert de „teamgeest”, die in de moderne oorlog van buitengewone betekenis is, in hoge mate.

De waarde van de aanwezigheid van de volhardende en vastberaden chef bleek alweer bij de F-compagnie. Tegelijk met de aanval van de G-compagnie op la Cygne was de F-compagnie tot de aanval overgegaan op het boscomplex ten Westen van la Cygne. Maar die aanval liep vast. Berichten kwamen niet door. Chandler besloot — toen de G-compagnie de spoorlijn had bereikt — zelf naar de F-compagnie te gaan. Op de cp bemerkte hij, dat de CC en zijn plaatsvervanger waren verdwenen. Later werden ze opgepikt. De CC werd gedegradeerd, de plaatsvervangend CC kwam in de gevangenis terecht. Maar ondertussen zat de BC voor de moeilijkheid van een compagnie zonder commandant. Hij besloot om zelf de leiding te nemen en het gelukte hem het boscomplex te nemen en zelfs óver de diep ingesneden spoorbaan te komen, waarna ook de G-compagnie er over heen wist te trekken. Op dat ogenblik trof een granaatscherfje Chandler in de wang. De wond bloedde hevig, doch was niet ernstig. Na het aanbrengen van het noodverband ging de BC weer verder. Een van zijn eerste maatregelen was, dat hij de F-compagnie, die tot de helft van zijn oorspronkelijke sterkte was gereduceerd, liet doorstrijden door de Bataljons reserve, de E-compagnie. De G en de E-compagnie konden gezamenlijk oprukken tot de Zuidrand van het boscomplex W. van Courville. De F-compagnie lag nog in de buurt van de spoorweg.

Een zwaar artillerievuur, ten dele van de Duitse 88 mm, maar óók van de eigen artillerie, dreef Chandler met zijn kleine staf in een kuil nabij een begroeide wal. Plotseling was een der ordonnansen zijn zenuwen niet meer meester. Hij gilte en riep maar steeds „ik wil niet sterven!” Hij was niet tot bedaren te brengen, rukte zich los, sprong uit de kuil en rende weg, alles wat hij bij zich had wegwerpende en uitroepende „wat moet ik doen!” Hij is nooit meer teruggevonden.

Ingesloten.

Intussen had de onvolprezen commandant van de verbindingsafdeling enig nieuw verbindingsmaterieel met een nieuwe radioset ter beschikking verkregen. Ook arriveerde een nieuwe artillerie-inlichtings-officier, maar de moeilijkheden bleven zich opstapelen. Duitse pantsers gingen tot een tegenaanval over en doorbraken op de rechter vleugel van het front van de E-compagnie, waarna zij oprukten — om de F-compagnie heen — naar la Cygne. Zuid van dit gehucht werden zij opgevangen door de regimentreserve, het 3e bataljon, dat midden achter de beide voorbataljons volgde. Het resultaat van deze Duitse actie was, dat het bataljon Chandler was afgesneden en in zijn rug door de Duitse tanks in la Cygne werd bedreigd. De F-compagnie maakte dan ook zo snel mogelijk front Noord en opende het vuur op de Duitsers in la

Cygne. Het 3e bataljon zette echter de aanval in op dit complex. Te midden van deze actie kreeg Chandler het verzoek om het vuur van de F-compagnie te doen staken, daar dit het 3e bataljon hinderde. Een ordonnans bracht het bevel daartoe over. Ziet hier hoe verschrikkelijk verward de situatie op het moderne slagveld kan zijn: men vuurt op de vijand en het resultaat is, dat de eigen partij er last van heeft. Alleen uitstekende verbindingen en koelbloedige leiding kunnen deze rampen voorkomen.

Ondertussen kwamen van de E-compagnie, waar de Duitse pantserdoorbraak was geweest, geen berichten meer binnen. Chandler besloot zelf maar weer poolshoogte te gaan nemen. Op zijn weg naar de plaats waar dus het laatst de cp was geweest, trof hij in een granaattrechter de CC aan. „Hoe kom jij hier” vroeg Chandler. „Ik ben ziek” was zijn enige antwoord. „Ben je gewond” vroeg Chandler. De CC wierp zijn hoofd in zijn handen en zei weer: „Ik ben ziek, ik moet weg.” Later bleek Chandler, dat de cp door Duitse tanks was overvallen en dat de hele staf tot de laatste man de dood had gevonden. De CC was volkomen over zijn zenuwen heen. Aan een zijner ordonnansen gaf Chandler opdracht hem naar de dichtstbijzijnde hulppost te brengen. De CC volgde als een kind. Voorlopig bleef Chandler bij de E-compagnie en leidde van daar zijn bataljon. De situatie klaarde in zover op, dat de regimentsreserve la Cygne heroverde en de isolatie van het bataljon Chandler dus werd opgeheven.

„Waarom doe je niets!”

Moeizaam rukte zijn bataljon verder op. Plotseling meldde de radio-verbindingman, dat de RC de BC wilde spreken. Chandler kroop naar het toestel. Hij had zware hoofdpijn, zijn wang was stijf en opgezet, zijn mond kurkdroog. Hij had een gevoel of er lood aan elk van zijn voeten hing. Doodmoe was hij. Chandler herkende de stem van de kolonel. Deze was heel boos en informeerde nijdig, waarom Courville nog niet genomen was. Onder het fluiten van de mitrailleurkogels en het gekraak van barstende granaten probeerde Chandler de kolonel te verklaren, waarom het aanvalsdoel nog niet was bereikt. De uitleg was misschien niet helemaal duidelijk, misschien begreep de kolonel het niet allemaal, mogelijk had hij ook niet alles verstaan, maar het slot van het lied was, dat de kolonel zei: Maar waarom doe je nu in hemelsnaam niets! Het is de „nette” vertaling van enige minder parlementaire soldatenuitdrukkingen in oorlogstijd, net zoals in onze nette geschiedenisboekjes staat, dat Cambronne in de avond van de 18e Juni 1815 op het einde van de slag bij Waterloo gezegd zou hebben „De Garde geeft zich niet over, de Garde sterft”. In werkelijkheid zei deze oude ijzervreter „Merde”. Netjes omschreven, klopt het wel, maar de letterlijke betekenis was toch beslist anders.

Nu werd ook Chandler boos en antwoordde: Misschien kunt U mij betere aanwijzingen geven, maar hier doet iedereen zijn uiterste best. Ik kan je geen betere aanwijzingen geven, repliceerde de kolonel, het geheel opgeluisterd met „krachtige” uitdrukkingen. Er volgden nog meer minder prettige opmerkingen, waarop Chandler gebruik makend van de hevige knal van een barstende granaat — de verbinding onder het uiten van enige verwensingen verbrak.

Maar te 23.00 had het bataljon Chandler Courville genomen. Het bataljon had de grootste terreinwinst van de gehele divisie geboekt. De situatie was tevens tamelijk stabiel, daar de Duitsers geen tegenaanvallen meer ondernamen.

Gedurende de nacht kwam de RC op de cp van Chandler. Na een scherp mondeling onderhoud, waarbij de logica nog al eens zoek was, kwamen beiden tot een kalmer overleg. De tactische toestand werd besproken. De kolonel werd al pratende milder in zijn oordeel, en Chandler minder strijdlustig. Beiden waren verbaasd over al de tegenslagen, die waren ondervonden en de grote invloed die deze op de troep hadden uitgeoefend. Chandler gaf toe, dat de kolonel in een moeilijke positie was geweest ten opzichte van de divisie en de kolonel gaf toe, dat Chandler met zijn grasgroene bataljon wel een bijzonder moeilijke dag achter de rug had gehad.

Heldendaden had deze man verricht. Maar in plaats van waardering of mogelijk zelfs een onderscheiding, genadeloze critiek. Dat is nu de harde werkelijkheid.

Een heldenzwaard is beter dan de sterkste vesting.

Ondervinding en overdenking leiden onverbiddelijk tot de conclusie dat bij de militaire opleiding zeer grote aandacht moet worden besteed aan de vorming van *mensen*. Het verantwoordelijkheidsgevoel moet tot de hoogste graad van ontwikkeling worden gebracht. Het „moreel” geeft nog steeds de doorslag, ondanks de enorme ontwikkeling van het materieel. Naast de voortdurende zorg voor de „mens” moet elke commandant zich steeds bewust zijn met *mensen* te doen te hebben, moet de opleiding zo goed mogelijk met de werkelijkheid in overeenstemming zijn. Zij moet de mensen geestelijk sterk en lichamelijk hard maken. Oefenen onder de moeilijkste omstandigheden en het scheppen van totaal onverwachte situaties kunnen hierbij machtige hulpmiddelen zijn.

De grote Maarschalk Foch zei reeds, dat goede soldaten slechts gekweekt kunnen worden door goede instructeurs. En hij voegde er aan toe, dat een goed geoeffend en goed, menskundig geleid regiment de grootste resultaten behaalt, met de minste verliezen.

Wij moeten een *troep* hebben, die in staat is om moreel en fysiek de beproevingen van de strijd te doorstaan. Wij moeten *aanvoerders* hebben, die in staat zijn onder de moeilijkste omstandigheden het hoofd koel te houden en een zodanig improvisatievermogen bezitten, dat zij voor alle problemen een oplossing weten.

Ons volk heeft door alle eeuwen heen bewezen, dat het deze eigenschappen in ruime mate bezit. Daarom behoeft onze soldaat voor niemand ter wereld onder te doen en staat hij — waar dan ook — zijn mannetje, mits goed — menskundig — geleid, voorzien van modern materieel en goed geoeffend!

Bronnen:

Das grosse Weltgeschehen 1939—1946: Moos.
Infantry Journal.
Man under fire: Marshall.
Time machine: Mailer.
Le deuxième conflit mondial: Brégault et Brosse.
Normandie: Handèle.

Meningen van anderen

Mortieren van 11 cm.

In De Militaire Spectator van November 1952 komt in de rubriek „Uit de Buitenlandse Vakpers”, blz. 688, een samenvatting voor van een artikel uit The Army Quaterly door maj. R. Thomas: „First Commonwealth Division in Korea”. Aan het slot in punt 7 komt de schrijver tot de conclusie: „Mortieren van 11 cm bleken vrij waardeloos. Hun dracht was te kort en hun trefzekerheid te gering”.

Naar mijn mening is dit onjuist. Ons is wat betreft de waarde juist het tegendeel gebleken. Bij het uitspreken van een oordeel moeten steeds in het oog worden gehouden de beperkingen, waaraan elk wapen is gebonden. Eén ideaal wapen is helaas nog niet uitgevonden; de veelsoortigheid van wapens in de moderne infanteriedivisie is daar een uitvloeisel van.

De mortier van 11 was oorspronkelijk bestemd om als chemical mortar ingezet te worden voor het afschieten van rook- en gasgranaten, doch in de praktijk is dit gebleven bij brisant- en in tweede instantie rookgranaten. Deze mortier, met een dracht van ca. 4000 meter, is een typisch infanteriewapen, uitermate geschikt voor oppervlaktevuren en onmisbaar binnen het raam van het regiment. De uitwerking tegen bv. infanterie in de gereedstelling en tegen oprukkende infanterie is zeer groot.

Moet men een doel vernietigen, dat zich in een dekking bevindt, dan kan dat op 2 wijzen:

a. met mortieren, doch dan moet de grotere spreiding worden gecompenseerd door een groot aantal projectielen. De

trefkansberekening geeft daarvoor bepaalde getallen aan. Het verdient bovendien aanbeveling in dit soort gevallen gebruik te maken van de buis met vertraagde werking. Ook de combinatie van rook en brisant heeft gunstige resultaten, want de in onderkomens schuilende bezetting wordt door de scherpe rook vaak naar buiten gedreven om frisse lucht te happen en de brisantgranaten doen dan de rest;

b. d.m.v. juistheidsvuur, waarvoor mortieren weinig geschikt zijn en beter andere wapens kunnen worden ingezet, zoals de 75 tlv, het tankkanon, de 155 hw of de 8" hw. Dit vuur kost minder granaten, doch duurt soms langer en men heeft goede waarnemingsmogelijkheid nodig.

Onze ervaringen met de mort. van 11 zijn gebaseerd op die van de Am. 4.2", doch ik geloof niet, dat het Engelse wapen hier veel van verschilt 1), zeker niet de uitwerking.

In de Amerikaanse regimenten staat het wapen hoog aangeschreven doch bij de inzet moet men wel degelijk rekening houden met de mogelijkheden die het biedt en men moet er geen eisen aan stellen, waarvoor het nimmer is geconstrueerd.

G. H. CHRISTAN,
Lt. Kol. vm. Cdt. N.D.V.N.

1) De Amerikaanse mortier heeft een getrokken loop, de Engelse een gladde, waardoor de trefzekerheid en de dracht worden beïnvloed. Ook is er verschil betreffende de ladingen en het Amerikaanse instrumentarium is beter dan het Engelse. Red.

Redactie

Kolonel der Genie J. J. de Wolf is per 31 Dec. 1952 afgetreden als lid der redactie wegens zijn militaire werkzaamheden.

Uit de Buitenlandse Vakpers

Psychologische oorlogvoering in Korea.

Het gebeurt maar neel zelden in een oorlog, dat inderdaad tot de laatste man en de laatste patroon wordt gestreden. Op een bepaald ogenblik stort de weerstand in elkaar. Dan is het moreel gebroken. Men kan pogen het moreel te breken met kogels, bajonetten, granaten en bommen, men kan het ook op psychologische wijze pogen te doen.

De schrijver geeft een aantal voorbeelden van toegepaste psychologische oorlogvoering in Korea. In de eerste plaats pamfletten, uitgestrooid per vliegtuig of verschoten in speciale granaten. Verder de radio over het achterland en het front. De loudspeakers aan het front zijn blijkbaar gevreesd bij de vijand, want steeds poot hij zo snel mogelijk met zijn artillerie de loudspeakers te vernietigen. De thema's die in alle mogelijke vormen aan de vijand worden voorgezet, draaien er alle om, de vijand de keus te stellen tussen de dood op het slagveld en de veiligheid en goede verzorging als krijgsgevangene. Goede voeding, een warme stal en goede medische behandeling, de drie factoren die voor de soldaat van zoveel belang zijn.

Een typisch voorval vertelt schr., toen via de radio werd medegedeeld, dat er parachutisten in de rug van deze sector van het front waren gedaald en deze sector was afgesneden, zodat men het beste deed om zich maar snel over te geven. Het succes was inderdaad groot.

In de eerste 125 dagen van het Koreaanse conflict werden meer dan 100 miljoen pamfletten uitgestrooid. Vaak wordt beweerd, dat de psychologische oorlogvoering geen effect heeft als dat niet tot uiting komt in het aantal krijgsgevangenen. Op den duur is dat juist. Daarnaast moet men beseffen, dat het middel langzaam werkt. Het ondergraaft het moreel en een gedemoraliseerde vijand is eerder verslagen, trekt eerder terug, geeft het eerder op, dan een vijand wiens moreel ongeschokt is. Ook werd en wordt gepoogd tweedracht te zaaien tussen Noord-Koreanen en Chinezen, door er op te wijzen, dat de Noord-Koreanen steeds de kastanjes uit het vuur moeten halen en de Chinezen in het Noord-Koreaanse achterland mooi weer spelen ten koste van het Koreaanse volk. Foto's zijn eveneens druk gebruikt. Foto's met stapels lijken voor de UNO frontlijn met opschrift, dat de communistische bonzen de soldaat als oud vuil beschouwen. Het

„vrijgeleide” — de passierschein uit de tweede wereldoorlog — werd eveneens ruim verspreid. Dit vrijgeleide ziet er zo op het oog uit als een Noord-Koreaans bankbiljet, eensdeels met de bedoeling, dat men het ding zal oprapen, anderdeels met de opzet, dat men het gemakkelijk tussen zijn papieren geld kan verstoppen.

Vanzelfsprekend gebruiken de Noord-Koreanen en Chinezen dit middel ook. Ook daar het thema van de keus tussen de dood en de goede behandeling als krijgsgevangene. Natuurlijk speelt Wall Street een belangrijke rol, dat „de mensen de dood injaagt”. Bomaanvallen op open steden, onschuldige vrouwen en kinderen spelen eveneens een rol.

Over het algemeen heeft de psychologische oorlog altijd invloed als men er niet op is voorbereid en er niets tegen doet. De invloed op niet intellectuele massa's is groter dan op de intellectuelen. Toch moet men zijn invloed op intellectuelen ook niet onderschatten. Tegenmaatregelen blijven noodzakelijk, waarbij het beginsel van de „waarheid” steeds op de voorgrond moet staan. De psychologische oorlog in Korea heeft in elk geval zulk een succes, dat een school voor psychologische oorlogvoering te Fort Riley in Kansas is opgericht, waar de psychologische oorlog in al zijn geleidingen wordt bestudeerd en personeel wordt opgeleid. De psywar wordt met steeds grotere intensiteit gevoerd. Wij dienen ons daarop in te stellen, waarbij elke commandant moet weten, wat hem op dit gebied te wachten kan staan en daardoor tijdig zijn tegenmaatregelen kan nemen.

Luitenant D. Story: *Psywar in Korea.*

COMBAT FORCES, Juli 1952. E.K.

Atoomgeschut.

In zijn toespraak voor de National Wool Manufacturers Convention in New York, heeft Frank Pace Jr een en ander gezegd over de vorderingen op het gebied van atoomwapens.

Er zijn thans atoombommen voor tactisch gebruik. Voorts is er een prototype van een *atomic gun* en worden *atomic artillerymen* geoefend. Dit geschut is vooral doeltreffend tegen aanvallende troepen, welke daarbij zijn genoodzaakt zich te concentreren en bloot te geven. Het grote voordeel boven de atoombom die uit een vliegtuig moet worden gewor-

pen is, dat de atomic gun niet afhankelijk is van weersomstandigheden. Het is mobiel geschut, dat op de weg kan worden verplaatst met een snelheid van 35 mijl per uur. Het weegt 75 ton, is verplaatsbaar in het terrein en past in een landingsvaartuig. Het schiet even nauwkeurig als ander artilleriegeschut en blijkens proefnemingen op grotere afstanden nog nauwkeuriger.

Geleide projectielen en raketten met een lading als de atoombom zijn in ontwikkeling en eenheden hiervoor worden reeds geoefend.

Ofschoon de invloeden van atoomwapens op het gevechtveld nog niet kunnen worden voorzien, zijn toch enkele reeds duidelijk; b.v. zal de dreiging van atoomwapens de troepen noodzaken tot verspreiden, zowel in de aanval als in de verdediging. Een troepenconcentratie als de invasie in Normandië, vraagt met atoomwapens te worden aangegrepen. In een atoomoorlog zal het de tactiek kunnen zijn, de vijand tot concentreren te dwingen, zodat hij een geschikt doel vormt voor een atoomwapen. Daar juist deze grote doelen zoals troepen in een uitgangsstelling, zich slechts gedurende korte tijd voordoen, moet een goed werkende inlichtingendienst ervoor zorgen dat deze doelen tijdig worden gelocaliseerd om daarna met een atoomwapen te worden aangegrepen.

*Frank Pace Jr. Secretary of the Army:
The Army's Atomic Gun
ARMOR, Mei-Juni 1952.*

v. d. H.

Aantal tegen materieel.

Clausewitz verkondigde de stelling, dat steeds moet worden gestreefd naar de grootste kracht op het beslissende punt en bedoelde de grootste mankracht. Maar in 1934 stelde Liddle Hart vast, dat de leer van het aantal een valse leer was. Er was volgens hem een nieuwe oorlogsgod geboren. Zijn wieg stond in de fabrieken. Het was de „gemechaniseerde Mars”. De vraag is wie nu gelijk heeft. De geschiedenis geeft tal van voorbeelden voor beide stellingen. Schr. meent dan ook dat het **grotere aantal** slechts één factor is, dat mede kan helpen om de beslissing te brengen. Van **evenveel belang** is superioriteit ten aanzien van **moreel, leiderschap, slagkracht**. Meerderheid in aantal zal alleen de doorslag geven als de drie andere factoren bij beide partijen gelijk zijn. Vanzelfsprekend zitten er aan het grote aantal nog andere facetten. Bij een oorlog van lange duur heeft een natie met een grote mankracht voordelen op landen

met kleinere mankracht. Mankracht is inderdaad een belangrijk deel van het algemene oorlogspotentieel. Niettemin dient ook degeen die over de grotere mankracht beschikt zich wel goed voor ogen te stellen, dat **wil** deze grotere mankracht zijn invloed doen gevoelen. deze ook goed moet worden gebruikt, waarbij de drie andere factoren hierboven genoemd weer gaan meetellen. Doet men dat niet, dan is de grotere mankracht veelal nutteloos (zie de 1e wereldoorlog op het Oostfront en nu Korea B.K.), want dan gaat juist de moderne oorlogsgod, de gemechaniseerde Mars, zijn rol pas goed spelen.

Maar tegenover legers waarvan men (op grond van prestaties in het verleden) mag aannemen, dat zij goed en modern worden aangevoerd, over goede bewapening beschikken en een sterk moreel hebben, kan men niet volstaan met sterk gemechaniseerde strijdkrachten met weinig mankracht. Dat is volgens schrijver een dodelijke denkfout. (Met deze conclusie zijn wij het volkomen eens. De machine alleen geeft nooit de doorslag. Daarom moeten wij er altijd naar blijven streven om op het punt waar de beslissing moet worden geforceerd zo sterk mogelijk te zijn, niet alleen met mensen, maar óók met machines, omdat mensen en machines in deze gemechaniseerde eeuw onafscheidelijk aan elkaar verbonden zijn en men de een zonder de ander niet kan inzetten B.K.)

Redactioneel artikel.

THE ARMY QUARTERLY, Juli 1952.

B. K.

De Engelse soldaat en de industrie.

De dienstplicht is in Engeland eigenlijk nog maar zeer jong. In de 1e wereldoorlog werd hij pas laat ingevoerd en onmiddellijk na de oorlog afgeschaft, om eerst in April 1939 te worden heringevoerd. Na de 2e wereldoorlog bleef de dienstplicht bestaan. Zeer vele Engelsen zijn er nog een fel tegenstander van. Nog steeds zoekt men naar wegen om de moeilijkheden die aan de dienstplicht vastzitten zo goed mogelijk op te lossen. Men gaat daarbij uit van de gedachte — schrijver neemt aan, dat een ieder tenminste daarmee instemt — dat het driedelige doel van de dienstplicht moet zijn:

- a) goede soldaten te maken;
- b) goede burgers te maken en
- c) goede werkers te maken.

De eerste taak is de belangrijkste, de beide andere, hoe belangrijk op zich zelf, zijn daaraan ondergeschikt. Toch mogen deze taken onder geen voorwaar-

de verwaarloosd worden, want zij zijn bijzonder belangrijk voor het moreel en als zodanig beslist niet van de eerste taak te scheiden. Daarom moet reeds — vóór dat de jongeman zijn dienstplicht vervult — een nauw contact aanwezig zijn tussen leger en industrie. In de industrie zijn de leiders der bedrijven en van de afdelingen veelal tegenstanders van de dienstplicht, omdat zij goede of pas ingewerkte krachten gedurende geruime tijd moeten afstaan en na terugkeer niet weten of zij nog dezelfde bekwaamheid en werklust zullen hebben. Vooral dat laatste is belangrijk, want wij leven in een tijd, waarin het bij velen aan de juiste werklust mankeert. Als die leiders de jongemannen nu zeggen, dat hun diensttijd verloren tijd is, is er al veel bedorven voordat de jongeman nog maar een stap in het militaire leven heeft gezet. Industrieën kunnen zeer veel doen om de geest in het leger te beïnvloeden. Zo las schrijver in het cantine-lokaal van een bepaalde firma het volgende: Jack Lund en Neville Moore vervullen nu hun dienstplicht bij de R. A.F. Twee jaar lang hebben zij nu een pracht gelegenheid om hun ervaring te vergroten. Wij hopen dat Jack (die bij de exportafdeling der firma werkte) een goede indruk zal krijgen van het gebruik onzer producten, terwijl Neville zich goed op de hoogte kan stellen van de laatste technische details (Neville was instrumentmaker). Indien zij zich voor hun werk blijven interesseren, zullen zij als meer waardevolle krachten bij ons terugkeren".

Jeugdorganisaties, vakverenigingen en de ouders kunnen in dit opzicht eveneens zeer veel doen.

Het leger dient dan ook meer contact te zoeken met de industrie, waarbij het van bijzondere betekenis is, dat de juiste man op de juiste plaats komt en de man in het leger — voor zover mogelijk — dus daar wordt ingezet, waar hij van zijn reeds verkregen vakkennis kan profiteren. Verder dient contact te worden opgenomen met jeugdleiders, de vakverenigingen en de ouders.

In het leger moet hard en efficiënt worden gewerkt. Als dat gedaan wordt blijft er voor de taken, genoemd onder **b** en **c** zeer zeker tijd over. Verder moet de dienstplichtige een gezond gevoel voor discipline worden bijgebracht. Gezonde discipline is ook in de burgerbedrijven van het grootste belang. Daarbij is het van het grootste belang, dat men Montgomery's wijze lessen, n.l. dat de man een begrijpend, denkend **medewerker** moet zijn en geen machinale uit-

voerder, niet vergeet. Deze lessen zijn gekocht met bloed en mensenlevens. Het zou wel zeer onverantwoordelijk zijn om ze nu uit betweterij te veronachtzamen.

In de industrie speelt de „voorman" een zeer belangrijke rol. Schrijver vergelijkt de voorman met de lagere onderofficieren, van wier optreden zeer veel afhangt. Zij moeten op het grote belang van hun functie worden gewezen. De officieren moeten het zich tot een eer rekenen het algemeen inzicht van hun soldaten te vergroten. Daarnaast moet de grootste zorg aan de verbetering van het fysieke peil worden besteed. De industrie is zeer gebaat met kernegezonde werkkrachten. Zeer veel manuren gaan in de industrie verloren aan ziekenuren. Voorts moet worden gepoogd om alle eigenschappen van het leiderschap bij de soldaten tot ontwikkeling te brengen. De industrie heeft op alle mogelijke niveaus leiders nodig. Het leger heeft zeer veel mogelijkheden om de leiderscapaciteiten tot ontwikkeling te brengen. En tenslotte dienen de karakters en het moreel omhoog te worden gebracht. Hier valt zeer veel te doen en wordt dienengevolge zeer veel van de officieren geëist. Maar die moeite levert haar rente dubbel en dwars op. Het is moeilijk, maar mooi. Met al het bovenvermelde wordt niet alleen de industrie gediend, maar ook het leger, zodat men dus van een zeer groot **algemeen** belang kan spreken.

Het gaat er nu maar om dat de leiders van de industrie, de leiders van het leger en tenslotte de betrokkenen — de dienstplichtigen zelve — het nut van dit alles zullen inzien om op deze wijze tot de beste samenwerking te komen. Juist wederzijds begrip, veel onderling contact, goede voorlichting, en de juiste man op de juiste plaats zijn hier van doorslaggevend belang.

Maar hiermede zijn wij er nog niet. De dienstplichtige moet de zekerheid hebben, dat hij na zijn diensttijd niet op straat staat. Ook in dit opzicht is overleg tussen leger en industrie van veel belang en moet ook de dienstplichtige beseffen, dat hij daar zelf veel aan kan toedoen. Indien hij zich geheel inzet om in de kortst mogelijke tijd een goed soldaat te worden, kan vanzelf meer tijd aan **b** en **c** worden besteed. Hij zou natuurlijk ook kunnen zeggen: „laat mij maar gaan zodra ik een goed soldaat ben". Maar dat gaat nu helaas net niet, omdat de huidige internationale omstandigheden ons dwingen, nog gedurende geruime tijd, juist op die geoefende soldaat een beroep te doen. Daarmee ko-

men echter **b** en **c** steeds meer op de voorgrond. Schrijver is er van overtuigd dat dit systeem tot zeer goede resultaten kan leiden. (Dat zijn wij volledig met hem eens. Het leger is óók een groot bedrijf. Het is helemaal niet anders dan andere bedrijven, want het werkt met dezelfde mensen. Van zeer grote invloed is daarbij het optreden van de officieren en onderofficieren, die hoofd, hart en ruggegraat van het leger vormen. Dat kan ons niet klaar en duidelijk genoeg voor ogen staan. B.K.)

Luitenant-Kolonel Radcliffe: The National serviceman and industry.

THE ARMY QUARTERLY, Juli 1952.

B. K.

Is de pen nog steeds machtiger dan het zwaard?

Schrijver bedoelt hiermede **niet** de vraag of de geest, die zijn uiting vindt in pennevruchten, sterker is dan het zwaard. Dat is voor hem geen vraag. Dat is zekerheid. (Voor ons ook. B.K.) Wat schrijver wel bedoelt is de macht van de administratie. Die macht is er door alle tijden heen geweest. Zo haalt schrijver een brief van Wellington aan tijdens de oorlog in Spanje van 1809—1814, waarin de IJzeren Hertog van Spanje uit het volgende aan Whitehall schreef:

„Als ik zou pogen de massa van onnutte correspondentie die mij omringt te beantwoorden, zou ik mij met geen mogelijkheid aan de veldtocht die ik de eer heb te leiden, kunnen wijden. Ik breng Uwe Lordschap (de Minister van Oorlog) dan ook — ditmaal voor de laatste keer — onder de aandacht, dat zolang ik hier het bevel voer, ik niet zal toestaan, dat mijn officieren hun tijd verdoen met het beantwoorden van brieven die de vlijtige leden van Uw Lordschaps ministerie over hen uitstoren. Hun eerste plicht is om hun onderdeel te commanderen en de vijand te verslaan.”

Dat was in Wellington zijn tijd. Schrijver vraagt zich af of in deze tijden, waarin de woorden „economie” en „efficiency” een zo grote rol spelen, daarin verbetering is gebracht. In plaats van de vraag of de pen nog machtiger is dan het zwaard, zou schrijver dat dan ook in moderne taal willen vertalen met „is de schrijfmachine sterker dan de atoombom”. Toch komt hij tot de conclusie dat — hoewel heel veel gevraagde opgaven wellicht overbodig zijn — men toch niet geheel buiten de schrijfmachine kan. Het gaat er echter om, welke geest in Whitehall en bij de troep heerst.

Is deze goed, dan zal er maar heel weinig tijd met onnutte zaken worden verknoid. Zo niet, dan is de schrijfmachine beslist sterker dan de atoombom. (Een geestig artikel, dat het probleem van het papier op aardige wijze belicht. B.K.)

Majoor Walsh: Is the pen still mightier than the sword?

THE ARMY QUARTERLY, Juli 1952.

B. K.

Moeten tegenaanvallen frontaal of tegen de flanken van de doorgedrongen tegenpartij worden ingezet?

De algemene opvatting is, dat men een tegenaanval tegen een in de eigen stellingen doorgedrongen vijand het beste tegen de flanken van de bres kan inzetten. Ongetwijfeld schuilen hierin vele voordelen. Men bedreigt daarmee direct alle verbindingen van de in de bres staande troepen, die dus met afsnijding worden bedreigd. Maar schrijver waarschuwt er voor, dat dit geen wet van Meden en Perzen moet zijn. (Volkomen juist, daar is het per slot van rekening „Tactiek” voor en daar zijn schema's en schablonen uit den boze, B.K.). Schrijver haalt voorbeelden aan, om te bewijzen, dat de frontale inzet van de tegenaanval, zoals hij het noemt op de neus van de bres, in die gevallen noodzakelijk was en bovendien met het nodige succes werden bekroond. Als men op de neus aanvalt is niet alleen de stoot in de diepte van de vijand niet meer mogelijk, maar bedreigt men de verbindingen van de op de flank van de bres staande vijandelijke troepen minstens even gevaarlijk als met twee flankaanvallen, die aan weerskanten van de bres zouden worden ingezet. Daarbij kan de frontale aanval dikwijls met meer kracht worden ingezet, omdat men zijn krachten bij elkaar kan houden. Bovendien biedt men zelf geen kwetsbare flank aan de tegenpartij, wat bij een flankaanval altijd het geval is. Voorts wijst schr. er met nadruk op, dat men boven alles moet trachten de „schouders” — de hoekpunten — van de bres te houden. Als die ineensstorten, komt men met een flankaanval wel in een moeilijke positie.

Luit.-Kolonel W. H. Bedford: Counter attack — Flanks or nose?

MILITARY REVIEW, Juli 1952. B. K.

Instructie en discipline.

De waarde van een troep wordt vrijwel altijd beoordeeld op zijn prestatie te velde. Dat is juist, want uiteindelijk draait het daarom. Vandaar dat — zeer terecht — grote waarde wordt gehecht

aan het leiderschap van de aanvoerders. Maar men dient goed te bedenken, dat — alvorens een troep werkelijk paraat is — er een zeer moeizame scholingsarbeid aan ten grondslag ligt. Die scholingsarbeid staat en valt met de instructie. En die instructie is niet alleen beslissend voor het „kennen”, maar ook voor het „kunnen” van de troep.

De taak van de hedendaagse instructeur is zeer moeilijk. Gedegen reglementen en voorschriften, die door de betrokkene grondig worden beheerst zijn er niet. Daardoor is er geen eenheid van opvatting. Steeds weer komen er nieuwe wapens, nieuwe middelen en nieuwe opvattingen bij. Het volledig overschakelen op motoren is bij lange na niet gevolgd door een „motor-minded” zijn van het instructief personeel. Te grote klassen als gevolg van te weinig kader en veelvuldige kaderwisseling in commando, het zijn allemaal factoren, die de scholing nadelig beïnvloeden. Ook de factor tijd speelt een rol. Men wil alles vlug klaar hebben. De internationale situatie is onzeker. Dat alles is niet bemoedigend, maar het is de waarheid. Men kan echter de zaken op dit punt niet forceren. Wie dat doet graaft zijn eigen graf. Want een slechte instructie heeft niet alleen een slecht opgeleide troep tot resultaat. Als dat het geval was, zou men kunnen zeggen: nu vooruit, de geoefendheid is momenteel niet zo groot, maar als wij later de kans krijgen, voeren wij die geoefendheid wel op. Dat gaat ten enenmale niet, noch technisch, en zeer zeker niet moreel. Een slecht opgeleide troep heeft altijd een laag moreel en het is een kenmerkend verschijnsel, dat bij een slecht opgeleide troep ook altijd een slechte discipline heerst. Dat kan ook niet anders, want de soldaat weet hoe geweldig de uitwerking van de moderne strijdmiddelen is. Hij weet, dat in de vernietiging van de tegenpartij zijn redding ligt. Als hij voelt niet in staat te zijn om die tegenpartij in de kortst mogelijke tijd te vernietigen, voelt hij zichzelf een verloren man. Slechts een op zeer hoog peil staande opleiding kan hem het vertrouwen geven, dat nodig is om de overwinning te behalen. Daarom gaan instructie en aankweken van discipline hand in hand. Schr. is van mening, dat het euvel alleen bestreden kan worden door het vormen van een voldoende hoeveelheid, volkomen voor hun taak berekend kader en officieren.

Kolonel Frick: De Instruction et de la discipline.

ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZEITSCHRIFT,
Juli 1952. B. K.

Nieuwe spelling van het alfabet.

De Amerikaanse luchtmacht krijgt een nieuw internationaal fonetisch alfabet. Dit is gedaan om de mogelijkheden tot verwarring zoveel mogelijk te beperken en te voorkomen, door het verschil in uitspraak op internationale schaal zoveel mogelijk te beperken. Het nieuwe alfabet is het resultaat van de studie van talrijke internationale taaldeskundigen.

Oud:	Nieuw:
Able	Alfa
Baker	Bravo
Charlie	Coca
Dog	Delta
Easy	Echo
Fox	Foxtrot
George	Golf
How	Hotel
Item	India
Jig	Juliett
King	Kilo
Love	Lima
Mike	Metro
Nan	Nectar
Oboe	Oscar
Peter	Papa
Queen	Quebec
Roger	Romeo
Suger	Sierra
Tare	Tango
Uncle	Union
Victor	Victor
William	Whiskey
Xray	eXtra
Yoke	Yankee
Zebra	Zulu

Redactioneel.

MILITARY REVIEW, Juli 1952. B. K.

Belgische commando's bestaan 10 jaar.

De heer Segers gedenkt in een met fraaie foto's verlicht artikel het 10-jarig bestaan der Belgische commando's. Hij beschrijft hun acties, o.m. op het eiland Yeu voor de Franse westkust, welk eiland de haven van St. Nazaire, aan de monding van de Loire, dekte. Meer uitvoerig gaat hij in op de actie tegen en op Walcheren. Voor deze actie werden de commando's begin October 1944 in Brugge verzameld. Gedurende twintig dagen oefenden zij met nieuwe landingsvaartuigen op de Belgische kust. Op 31 October verzamelden zij in Den Haan, in een groot hotel, waar zij op de hoogte werden gesteld van de aanstaande operatie, waarbij zij door middel van kaarten en luchtfoto's zo volledig mogelijk werden ingelicht. Door de actie van Britse commando's bij Vlissingen, waren de Duitsers nu overal op hun qui-vive en toen de Belgische commando's om-

streeks 10.00 aanvielen, was er van verrassing geen sprake meer. De Duitsers bereidden hun een zeer warme ontvangst. De zeer slechte weersomstandigheden hadden de R.A.F. belet inleidende bombardementen uit te voeren. Toen de commando's zich op 700 m van het strand bevonden, kregen zij het eerste vuur. Verschillende boten werden getroffen. Nog vóór iemand een voet aan wal had gezet, waren er reeds 193 doden en 281 gewonden. De boot waarin schr. zich bevond werd stukgeschoten. Zwemmend bereikte hij de kust. Daarna volgden 9 dagen van wilde strijd, modder, slapeloosheid en zenuwslappende spanning, maar deze 9 dagen wogen zwaarder, dan alle voorgaande acties op de kusten van Joego-Slavië, Italië en Frankrijk. Op het einde van de oorlog was de Belgische commando-eenheid in actie in Sleswijk-Holstein.

De commandogroep van de tweede wereldoorlog is nu uitgegroeid tot een machtig regiment, waarbij onlangs ook nog de parachutisten werden gevoegd. Schrijver twijfelt er niet aan, dat dat Para-Commandoregiment de beste soldaten van het Belgische leger omvat. (Wij maken van deze gelegenheid gebruik om de Belgische commando's — namens alle lezers van De Militaire Spectator — onze welgemeende gelukwensen met dit tweede lustrum aan te bieden. Wij zijn de mannen van 1944 dankbaar, dat zij hun goed, bloed en leven ook voor onze vrijheid in de waagschaal hebben gezet en zijn er trots op hen nu als onze bondgenoten — op de bres voor de handhaving van de vrijheid en de Westerse beschaving — te kunnen begroeten. B. K.)
Segers: De commando's bestaan 10 jaar. HET LEGER, DE NATIE, Sept. 1952.

B. K.

Practische verwezenlijkingen inzake beroepsopvoeding.

De lange duur van de dienstplicht schept nieuwe sociale problemen, waarbij de beroepsopvoeding een voorname plaats inneemt. Verder is het een vaststaand feit, dat alle dienstplichtigen bij het onder de wapens komen, nog geen definitieve keus ten aanzien van hun latere beroep hebben gedaan, terwijl ouderen nog niet helemaal verzekerd zijn van hun latere beroepsmogelijkheden. Alhoewel men de legeronderdelen niet in één slag kan omtoveren tot onderwijsinstellingen, toch zal men aan het probleem van de beroepsopvoeding grote aandacht moeten wijden.

Aan de Veldartillerieschool te Bras-

schaet worden twee halve dagen per week aan beroepsopvoeding besteed en een halve dag lessen van algemeen belang. Sinds het begin der beroepsopvoeding op 1 October 1951, werden de volgende lessen gegeven: beroepstekenen, Engels, electromonteur, Nederlands (voor Franssprekenden), landbouwcursussen, Frans (voor Vlaamstaligen), boekhouden, automonteur.

De lessen worden gegeven, door daartoe bekwame officieren, onderofficieren en enkele burgers.

Aan praktijklessen werd eveneens aandacht geschonken en wel timmeren, smeden, metselen, schilderen, sportopleiding. Materiaal wordt in de werkplaatsen ter beschikking gesteld.

Speciale vakken, waarvoor geen instructeur is, worden schriftelijk gegeven door inschakeling van daartoe geschikte burgerinstituten. De lessen zijn gratis.

De algemene vakken omvatten geschiedenis, aardrijkskunde, rekenen, praktische sociale wetgeving, eerste hulp bij ongelukken, hygiëne, beleefdheid en algemene vorming. Om de beroepsopvoeding goed te doen verlopen is 't nodig dat elke dienstplichtige zich in volle vrijheid een keuze maakt. Veel hangt ook af van het kader. Beide categorieën dienen echter te bedenken, dat deze beroepsopvoeding ten zeerste kan helpen aan de gezonde opbouw van de maatschappij en het leger.

Luitenant Van Sevendonck: Practische verwezenlijking inzake beroepsopvoeding. HET LEGER, DE NATIE, Sept. 1952.

B. K.

Stafwerk in tijd van oorlog.

Over het algemeen is de troep van mening, dat een staf het veel gemakkelijker heeft dan de troep. De troep ligt in de modder en is aan dagelijks doodsgevaar blootgesteld. Bij de staven is een betere verzorging en huisvesting mogelijk en de directe gevaren zijn minder. Toch is de gedachte, dat een staf het daarom gemakkelijker zou hebben, volkomen onjuist. Het werken in een staf is buitengewoon zwaar. Daar is nooit een moment van rust. Steeds moet men daar de vinger op de pols van het grote lichaam, dat de troep is, houden. Wanneer de troep rust, is de staf bezig met het maken en uitwerken van plannen voor de volgende acties. Dit geeft een zeer grote geestelijke belasting. Maar de zwaarste belasting is, dat door het al of niet juist werken van de staf, het leven van duizenden in de waagschaal kan worden gesteld. De zenuwspanning in

een staf is daarom altijd zeer groot. Talloos zijn de gevallen, waarin aanvoerders, stafofficiëren, tijdens een actie in elkaar stortten. Men beleeft de strijd indirect en dat is veel zenuwslomper, dan direct het gevaar in de ogen te zien. Op een staf moet men na gegeven bevelen „afwachten”. Niets is ellendiger dan „wachten” onder drukkende omstandigheden. Een staf kan echter alleen goed werken, wanneer hij een eenheid vormt. Daarbij moet de staf steeds bedenken — en handelen — in de idee, dat de staf er is voor de troep, en niet omgekeerd. Als de troep dit standpunt bemerkt — en dat merkt de troep heel gauw — dan is er van een tegenstelling staf-troep geen sprake en gunt de troep de staf die ietwat betere materiële omstandigheden, omdat de troep beseft en bemerkt, dat zij juist van een goed en soepel werkende staf het meeste heeft te verwachten. De geoefendheid van de staf moet steeds op peil worden gehouden. Ook is het nodig dat er regelmatig nieuwe krachten met troepenervaring in komen. Een goed voorbereide en geoefende staf zal in staat zijn om alle problemen die zich voordoen op de juiste wijze op te lossen. Een niet voor zijn taak berekende staf is dodelijk voor de troep en de zaak die men dient.

Stabarbeit im Kriege, von einem Deutschen Generalstaboffizier.

ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZEITSCHRIFT,
Juli 1952. B. K.

Leiderschap

Men zegt wel, dat leiders als zodanig geboren worden. Zonder twijfel is dat wel zo. Dat zijn (als zij de kans krijgen) de „groten”. Maar daarnaast is leiderschap zeer goed aan te leren, zodat men niet de lange, moeilijke en zware weg van de ervaring behoeft te doorlopen om een leider te worden. Afgezien van het oneconomische voor degenen, die er tenslotte komen, vallen er ook nog een aantal af, die — mits goed aangepakt — zeer zeker nog uiterst nuttige krachten hadden kunnen zijn. Bij leiderschap wordt meestal direct over de „persoon” gesproken. Wie is de leider? Maar veel beter is te vragen „wat doet of deed hij als leider?” Wij vormen schutters, door ze eerst theorie te geven en uit te leggen hoe de vork aan de steel zit en gaan dan de practijk met hem in.

Het vormen van leiderschap is ever belangrijker als het ontwikkelen der schietcapaciteiten. Aan het leren schieten enz doen wij zeer veel, aan het vormen er ontwikkelen van leiderschap vrijwel

niets. Dat moet maar aanwaaien. En toch draait het daarom. Om de methoden te vinden, waarmede leiderschap kan worden ontwikkeld en aangekweekt, dient de vraag te worden gesteld: Wat verwacht een bepaalde groep mensen, dat een leider zal doen? Hierbij dient men goed te bedenken, dat elke groep bepaalde ideeën heeft. Dat ideeëncomplex is er een van verwachtingen. Het lijkt dus wel onoplosbaar, maar in de militaire groeperingen — van allerlei aard en grootte — zijn deze verwachtingen toch vrijwel gelijk. De leider moet zijn mensen in de kortst mogelijke tijd door de moeilijkheden — van welke aard ook — heen halen. Hij moet vóór en achter hen staan. Hij is de man naar wie men kijkt, ook al is hij soms zelf niet aanwezig. Hij is het lichtbaken en de magneet, hij is de activeerder en als het moet de remmende kracht. Hij moet voor zijn mensen zorgen als voor zich zelf. Dat is wat van een leider wordt verwacht. Als hij dat beseft, is hij reeds een geweldig eind. Als hij er nu naar kan handelen, is hij er.

Een ieder die een bepaalde drijvende kracht in zich heeft, die kan stimuleren, die tot daden komt, kan beslist een goed leider worden genoemd, waarbij het slechts een kwestie van oefenen is om deze eigenschappen op het gewenste peil te brengen. Daarbij is het noodzakelijk, dat hij zijn taak aanvaardt, volledig, met alle verantwoordelijkheden die er aan vast zitten. Verder moet hij actief zijn en initiatief tonen. Elk niet door hem opgelost probleem wekt verwarring bij zijn ondergeschikten. Daarnaast moet hij er voor waken, dat zijn orders zodanig zijn dat zij kunnen worden uitgevoerd. Onuitvoerbare orders zijn funest voor elk leiderschap.

Verder moet hij weten te delegeren. Alles zelf doen is onmogelijk. Dan komt er beslist niets van terecht, terwijl hij tenslotte steeds zijn troep moet waarnemen en beluisteren en ook de omstandigheden, waarin de troep verkeert of komt te verkeren zo goed mogelijk doorgronden.

Natuurlijk zijn er nog wel meer aanwijzingen te geven. Het is een voordeel, dat het aantal aanwijzingen gering is, dat een ieder, die enige aanleg heeft, ze kan aanleren en dat ze bij toepassing een goed resultaat kunnen geven. Want deze aanwijzingen zijn gebaseerd op de menselijke natuur en dus gewoon. Daarbij is de oefening van bijzonder belang. Dit artikel stelt ons het grote belang van troependienst nog eens duidelijk voor

ogen. Mensen aanvoeren kan men theoretisch een heel stuk leren, maar men moet het tenslotte toch toetsen aan de praktijk, die de doorslag geeft.

Kapitein R. Little: The job of the leader. COMBAT FORCES, Juli 1952. B. K.

Geopolitiek.

Geopolitici hebben als karakteristieke eigenschap, dat zij werken met spillen assen, centrale en randgebieden, landmassa en zeegebieden. Zo werkten Hitler en Mussolini met de „as” Berlijn-Rome, waarom de gehele wereld zou moeten draaien. Deze „as” is te klein gebleken. Engeland en Frankrijk werkten vóór 1940 in Afrika respectievelijk met de as Kaapstad-Cairo en Dakar-Djiboeti, waarbij het kruisen van deze assen bij Fashoda in 1898 bijna tot een oorlog tussen Engeland en Frankrijk heeft geleid. Ook de Sovjet-Unie werkt met assen, maar op een veel grotere schaal, overeenkomstig de wereldpolitiek en wereldstrategie welke dat land bedrijft, een wereldpolitiek, die als doel heeft de beheersing van de wereld met Moskou als „spil”, het kruispunt van de assen Londen—Peking en Archangel—Kaapstad, de grote lijnen waarom het „wereldeiland” Azië, Europa en Afrika kan draaien. Daar tegenover staat het eiland Amerika. Een beheerser van het „wereldeiland” zou het eiland Amerika overtreffen, zowat wat betreft bevolking als economisch. Daarom is het voor Amerika een levensbelang, om het wereldeiland niet in zijn geheel in de macht van de Sovjet-Unie te laten vallen.

Schrijver vraagt zich af, welke strategie in een eventueel conflict de maritieme mogelijkheden tegenover de landstrategie van de Sovjet-Unie moeten stellen

Een isolerings-uitputtingsstrategie zal dat niet kunnen zijn, want de Sovjet-Unie is vrijwel autarkisch. Voorlopig kan men wel als juist aannemen, dat de maritieme mogelijkheden aanvankelijk in het defensief zullen zijn, om daarna tot de tegenaanval over te gaan. De wijze waarop, vindt een tweetal stromingen, nl. de „insulaire” strategie en de „peninsulaire”. De insulaire beoogt het vormen van een serie bases, door de zee beschermd en dus ook voor de Sovjet-massa's ongrijpbaar, van welke bases uit men met een zo sterk mogelijke luchtvloot de vitale centra van de tegenpartij zal pogen te vernietigen. Dat is de theorie van de pur-sang isolationisten, die als consequentie heeft, dat Europa wordt opgeofferd.

De peninsulaire strategie eist actief

optreden van leger, vloot en luchtmacht, waarbij de insulaire strategie een aanvullende rol speelt. Deze peninsulaire strategie stelt de tegenpartij voor veel grotere moeilijkheden, omdat zij in wezen veel agressiever is en de tegenpartij veel minder vrij laat. Daarbij komt, dat men met minder krachten, veel grotere krachten van de tegenpartij kan binden, omdat men hem op tal van punten kan aangrijpen en hij dus zijn krachten over enorme fronten zal moeten verdelen. Daardoor krijgt de peninsulaire strategie steeds de gelegenheid voor partiële overwinningen, die — mits goed uitgebuit — tenslotte tot de totale overwinning zullen leiden.

Kolonel Dinjeart: Propos de Géopolitique.

L'ARMÉE LA NATION, Juli 1952. B.K.

Het redden van levens op het slagveld.

Een goede geneeskundige dienst redt mensenlevens. Allereerst zijn daar de preventieve maatregelen. Daartoe behoren immunisatie, waterzuivering, vuilvernietiging, hygiënische discipline. Merkwaardigerwijze geven latrines altijd moeilijkheden, hoewel een ieder beseft, dat zonder latrines in de kortste tijd de grootste vervuiling ontstaat. Het gaat er maar om ook een goede latrinedisdiscipline te handhaven, door het graven van een voldoende aantal latrines, de keuze van de juiste vorm en het onderhoud. De smalle diep ingegraven latrines — met schop om na gebruik aarde in de latrine te werpen — voldoen het beste. De officieren van gezondheid zijn adviseurs, de commandanten der onderdelen zijn verantwoordelijk voor de handhaving der hygiëne bij het onderdeel. Zonder preventieve maatregelen wordt een leger zeer spoedig het slachtoffer van ziekten. In de bloedige Amerikaanse burgeroorlog (1861—1865) sneuvelden 110.000 mannen, 224.000 stierven aan ziekten. In de Spaans-Amerikaanse oorlog (1898) sneu-

Banden 1952

In Januari 1953 worden geheel linnen banden beschikbaar gesteld voor de jaargang 1952 à 2.75 per stuk.

Levering uitsluitend na vooruitbetaling per giro (nr. 44715) of per postwissel.

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS
Zwarteweg 1 — Den Haag

velden er 700, en stierven er als gevolg van ziekten 5500. De voornaamste legerziekte is typhus. Maar dank zij de immunisatie en de waterzuiveringsmethodes kwamen er op de Amerikaanse miljoenenlegers in de eerste wereldoorlog slechts 1529 gevallen van typhus voor en in de tweede wereldoorlog slechts 627. Een enorme vooruitgang ten opzichte van de Spaans-Amerikaanse oorlog.

In Korea is de hygiënische toestand van huis uit slecht. Typhus, vlektyphus, malaria, dysenterie, zijn daar even gewoon als bij ons mazelen en waterpokken. Daarnaast komen de heftige epidemieën van cholera voor. Daarbij is het land wild en woest. Weinig wegen, des winters bitter koud, des zomers schroeïend heet. Onder deze omstandigheden zou het niet verwonderlijk zijn als het ziekenpercentage hoog zou zijn, maar het is integendeel verrassend laag. Typhus en pokken komen vrijwel niet voor. De ruime verstreking van goed voedsel maakt het overbodig dat de troepen voedsel van het land tot zich gaan nemen, dat zij òf niet kunnen verdragen, òf dat onhygiënisch is, met als resultaat buikloop en dysenterie. Zeep en heet water zijn eveneens machtige middelen in de strijd tegen de ziekte, vandaar dat de verplaatsbare badinrichtingen zeer belangrijk zijn. Preventieve geneeskunde beoogt ook het aantasten van het kwaad bij de wortel, dus insectenvernietiging, broedplaatsvernietiging van insecten, rattenverdelging, behandeling van zieke burgers en krijgsgevangenen, strenge controle op geslachtsziekten en de haarden daarvan. Muskieten veroorzaken malaria, vlooien pest, kleeuizen vlektyphus, vliegen brengen typhus over. Hun bestrijding door een scherpe hygiënische discipline kan niet actief genoeg zijn. Dat deze discipline goed is bij de troepen der Verenigde Naties op Korea, bewijst het uitzonderlijk lage percentage ziektegevallen. Dat is bij de communisten niet het geval. Epidemieën woeden in hun rijen. Het ziektepercentage is er hoog. De Koreaanse luis is zo taai, dat dit insect zich zelfs niets aantrekt van het beroemde D.D.T. Nieuwe insectenbestrijdingsmiddelen zijn evenwel met goed succes toegepast. Voor malaria is er nog steeds geen immunisatie. Praktische geneesmiddelen zijn chloroquine, atabrine en kinine, maar zij zijn niet preventief en zijn ook geen absolute geneesmiddelen. Een nieuw geneesmiddel, het primaquine, schijnt echter doeltreffender te zijn, daar het de malaria-parasieten in de tweede fase in de cellen van de lever en andere organen aan-

tast. Sinds December 1951 wordt primaquine tezamen met chloroquine met goed succes toegepast. Antibiotica als terramycine, aureomycine, streptomycine en chloromycetine hebben hun wonderlijk genezende werking bewezen. Zij verkorten tevens de herstelperiode.

In de strijd tegen de koude — bevroren voeten vooral — werden nieuwe schoenen met luchtkussens in gebruik genomen. Zij hadden een zeer goed resultaat. Van 25 Juni 1950 — de datum waarop het Koreaanse conflict begon — tot 31 December 1951 ondergingen ruim 325.000 soldaten een medische behandeling. Van hen herstelden ruim 306.000 of 94% volledig.

Saving lives on the battlefield.

OFFICERSCALL, No. 4 1952.

B. K.

Draadloos bestuurde tanks.

Met de ontwikkeling van de geleide en doelzoekende projectielen, komt de gedachte weer boven aan een tank zonder bemanning. Deze is het eerst geconstrueerd door de Japanners met hun z.g. Nagagama tank. Het waren echter de Duitsers die inderdaad dergelijke tanks in de praktijk brachten. Het eerst geschiedde dat met de „Goliath”. Deze deed zijn naam geen eer aan, want hij was slechts klein en plm. 70 cm hoog, gevuld met 90 kg springstof. De Goliath werd radiografisch naar een vijandelijke tank geleid, waarna het tankje bij de botsing explodeerde. Veel succes hadden de Duitsers er niet mee. Een tweede type was de B IV, die aanzienlijk groter was. Het eerste deel van de rit werd door een bestuurder gedaan, die het instrument in een bepaalde positie reed, waar hij het toestel verliet en van waaruit het verder per radio naar een doel dat bestreden moest worden, werd geleid. De B IV werd ingezet tegen zware hindernissen en kazematten. Er zat niet minder dan 500 kg springstof in. Zowel de Goliath als de B IV waren echter te kwetsbaar. Een succes waren zij dan ook zeker niet, niettemin namen zowel de Russen als de Geallieerden dit denkbeeld over, speciaal voor het opruimen van zware hindernissen. De Amerikanen fabriceerden daarvoor een amphibie tank, de „Salamander” die een snelheid te water en te land van 20 km had en een explosieve lading van 600 kg. Het werd gebruikt tegen onderwater-hindernissen en mijnenvelden. De explosie was voldoende om het mijnenveld over een grote oppervlakte op te ruimen. De ontwikkeling van de televisie stelt de mens nu in staat om deze radiografisch bestuurde tanks

ook voor andere doeleinden, namelijk het gevecht zelve, te gebruiken. Maar momenteel zou dit nog een zeer kostbare geschiedenis zijn, daar de apparatuur daartoe zeer duur is en nog niet geschikt is voor het ruwe gebruik te velde. De voordelen van dergelijke tanks zijn echter zo groot, dat schrijver meent, dat men er mee rekening moet houden, dat dergelijke tanks hun intrede op het gevechtveld zullen doen. De moderne techniek heeft wel moeilijker problemen opgelost.

Maj. Ogorkuwicz: Remote controller tanks.

THE ARMY QUARTERLY, October '52.

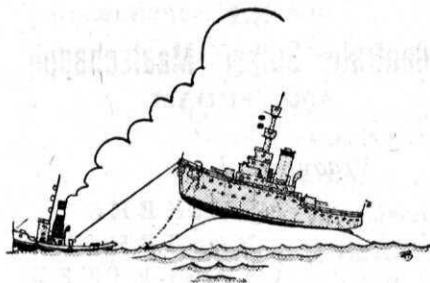
B. K.

Militaire notities rondom de wereld.

Verenigde Staten

De Amerikaanse verbindingdienst is nu uitgerust met materieel, dat deze dienst in staat zal stellen om op zeer nauwkeurige wijze gegevens te bepalen over de richting en de snelheid van de wind. Dit systeem wordt „rawin” genoemd, een afkorting van radio-wind. Tevens worden gegevens verzameld en verstrekt over de luchtdruk, temperatuur en vochtigheid.

B. K.

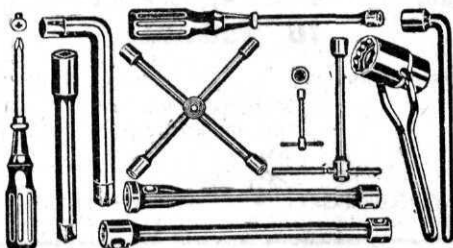

**LANKHORST
TROSSEN
BREKEN
NIET
SNEEK**

5

BEITZER Gereedschappen

uit Krupp- en Chroomvanadiumstaal

Wielsleutels - Kruissleutels
Dopsleutels - Schroevendraaiersleutels - Kruisschroevendraaiers enz.

Ook speciale modellen en maten op korte termijn leverbaar

Alleenverkoop voor Nederland:

ED. CREEMERS

EINDHOVEN - Tel. K 4900-2407
Hertogstraat 2d - Geldropseweg 20

Erdal

SCHOENCREME

voedt het leer waardoor dit soepel blijft, barstvrij en als nieuw.

★ *Verkrijgbaar in de kleuren: zwart, donker-, middel-, lichtbruin, oxblood en wit.*

Grote doos 28 cent

't Gaat vlugger en beter met Erdal